І чужому научайтесь, Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. No. 209. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 19-го ЛИСТОПАДА 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, NOVEMBER 19, 1974 Ч. 209. VOL. LXXXI.

ДРУЖИНА І БАТЬКО ВАЛЕНТИНА МОРОЗА НАМАГАЮТЬСЯ РЯТУВАТИ ЙОГО ЖИТТЯ ЗВЕРНЕННЯМИ ДО ГРОМАДСЬКОСТИ СВІТУ І ДО БРЕЖНЄВА. КОМІТЕТ ОБОРОНИ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА В КАНАДІ МАВ РОЗМОВУ З МІНІСТРОМ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ.

СУМА ВІДБУЛА СВІЙ ЮВІЛЕЙНИЙ З'ЇЗД, МИРОСЛАВ ШМІҐЕЛЬ ОЧОЛИВ ГОЛОВНУ УПРАВУ

Елленвіл, Н.Й. (вл). — В днях 16 і 17-го листопада 1974 р. тут на на власній оселі Спілка Української Молоді Америки (СУМА) відбула свій XIУ Ювілейний Крайовий З'їзд у 25-ту річницю створення СУМА. З'їзд зокрема відзначив 56-ту річницю з дня проголошення самостійности України, 56-ту річницю Листопадового Чину, 60-річчя Українських Січових Стрільців, 50-ту річницю з дня смерти Миколи Міхновського, 30-річчя УГВР, 30-ту річницю з дня смерти Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, 20-ту річницю смерти 500 жінок Кінґіру та 15-ту річницю з дня смерти Провідника ОУН Степана Бандери.

Ювілейний З'їзд відкрив о год. 12-й дня голова Головної Управи мґр Євген Гановський привітанням делеґатів і гостей; приявні, 128 делеґатів з 29-х Осередків СУМА і 24 гостей, відспівали молитву „Боже Великий", а після цього вшанували однохвилинною мовчанкою померлих в часі каденції членів Головної Управи СУМА, а саме: голову Головної Виховної Ради ред. Данила Чайковського і члена Товариського Суду інж. Михайла Почтаря.

З'їздом провадила президія в складі: Аскольд Лозинський — голова, Ігор Шперналь — заступник голови, Марія Варна і Ярослава Щудлюк — секретарі. Після затвердження програми З'їзду і вибору з'їздових комісій (номінаційної, резолюційної, юнацької, фінансово-господарської, зовнішньої діяльности і фізичного виховання) присутні вислухали вичерпні звіти членів Головної Управи, що їх розпочав голова мґр Є. Гановський ствердженням, що праця Г.У. в останніх трьох роках була інтенсивною і Спілка фактично добилась великих осягів, подекуди навіть поза сподівання Головної Управи. Він висловив вдоволення, що молодь СУМА засвоїла собі до глибини душі сумівське гасло „Бог і Україна" та гідно боронила чести України; позитивним явищем є те, що майже ввесь

(Закінчення на ст. 8-ій)

СССР — ЗАГРОЗА ДЛЯ УСЬОГО СВІТУ — ТВЕРДИТЬ А. СОЛЖЕНІЦИН

Цюріх. — Коментуючи західні намагання закріпити добрі взаємини з СССР і політику відпруження чи детанту, Александер Солженіцин поновно остеріг Захід проти „великої загрози для світу" з боку СССР інформує Асошієйтед Прес з 16 листопада. За словами А. Солженіцина, західні політики, які акцептують політику відпруження, „легковажать здавлений стогін мільйонів поневолених людей". Розмовляючи із західніми кореспондентами, А. Солженіцин сказав, що „справжнє відпруження може бути тільки тоді, коли немає насилля".

Щоб поправити відносини в СССР, потрібно — заявив Солженіцин — „морального ренесансу". Він надіється, що новий советський підпільний журнал, з яким він співпрацює, буде іскрою, яка запалить „безкровну революцію". У своїй заяві А. Солженіцин поновно заапелював до громадян СССР відкинути офіційну брехню, „відмовитися схвалювати апльодисментами, відмовитися підписувати це, у що ви не можете повірити, і відмовитися голосувати, як ви находитеся в опозиції".

Зустріч нобелівського лавреата А. Солженіцина з представниками іноземної преси тривала понад чотири години і була першою після його поселення на Заході після насильного видалення з СССР. Засадничо, причиною влаштування пресової конференції була справа публікації дисидентського журналу „З-під руїн", який небавом появиться кількома мовами на Заході. За пляном А. Солженіцина, цей журнал має започаткувати дискусію на тему Советського Союзу „вільного від марксизму-ленінізму". Серед есеїв Солженіцина буде відповідь А. Сахарову, який, на думку А. Солженіцина, був увесь час і є прихильником політики відпруження, яка тепер здійснюється. „Ми всі за детант — заявив А. Солженіцин — але на вищому рівні від того, на якому все зводиться до усміхів і підписів, щоб він не завалився під тягарем тоталітаризму". На думку Солженіцина, сучасний детант насправді полягає на уступках Заходу у той час, коли народи в СССР живуть у неволі.

У 80-РІЧЧЯ УНСОЮЗУ

ЮВІЛЕЙНА ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНС 1974

МЕТА КАМПАНІЇ: ЗБІЛЬШИТИ КІЛЬКІСТЬ ЧЛЕНІВ УНС ДО	90,000
ПРИДБАНО І ПРОГОЛОШЕНО РАНІШЕ	3,353
ПРИЄДНАНО В ОСТАННІХ ДВОХ ТИЖНЯХ	79
РАЗОМ В 1974 Р. ПРИДБАНО ДОСІ ЧЛЕНІВ —	3,432

Вродовж двох тижнів листопада одержала Головна Канцелярія 79 аплікацій нових членів. Серед них по дві і більше аплікацій надіслали наступні організатори, конвенційні делеґати і секретарі Відділів:

Марія А. Гаравус (В. 127) — 6 аплікацій нових членів, Роман Татарський (В. 94) — 4, Василь Валіґун (В. 99) — 3, Омелян Твардовський (В. 214) — 3, Ярослав Билень (В. 17) — 2, Карло Сачко (В. 53) — 2, Мирослав Демчук (В. 76) — 2, Іван Петрунцьо (В. 78) – 2, Григорій Корбяк (В. 146) – 2, Ярослав Гук (В. 277) — 2, Меланія Мілянович (В. 287) — 2, Іван Хрін (В. 341) — 2, Інж. Яролав Карпяк (В. 385) — 2, проф. Іван Телюк (В. 414) — 2, Тома Хромчак (В. 422) — 2, Богдан Зорич (В. 432) — 2, Петро Вербовецький (В. 436) — 2, Володимир Зацерковний (В. 439) — 2, д-р Володимир Оренчук (В. 486) — 2 і Данило Марцинюк (В. 502) — 2 та 29 секретарів, делеґатів і організаторів по одній аплікації.

ПРЕДСТАВНИКИ КОМІТЕТУ ОБОРОНИ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА ВІДБУЛИ РОЗМОВИ З МІНІСТРОМ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ КАНАДИ А. МЕКІКЕНОМ

Торонто, (Комітет Оборони Валентина Мороза). — В четвер, 14-го листопада ц. р., представники Комітету Оборони Валентина Мороза, на чолі з його головою проф. В. Тарнопольським, відбули розмови з міністром закордонних справ Канади Аленом МекІкеном. Розмови велися в щирій атмосфері й тривали півтора години.

Делеґація Комітету поінформувала міністра МекІкена, що згідно з найновішими інформаціями від академіка А. Сахарова з Москви, з яким представники Комітету відбули телефонічну розмову тиждень раніше, стан Валентина Мороза є критичний і тому вимагає негайної дії. Представники Комітету просили А. МекІкена, щоб він особисто зробив все, що зможе, щоб допомогти В. Морозові та щоб він звернувся до прем'єр-міністра Трудо, щоб той зробив інтервенцію, від якої може залежати життя Мороза. 11-го листопада ц. р. пресові агенції „Ройтер" і „Юнайтед Прес Інтернешенал" передали звернення Раїси Мороз, дружини Валентина Мороза, в якому вона апелює до прем'єр-міністра Трудо, президента Форда і канцлера Західньої Німеччини Шмідта виступити в обороні її мужа. Академік А. Сахаров також декілька разів звертався через представників Комітету Оборони Валентина Мороза до прем'єр-міністра Трудо з таким проханням. Представники Комітету звернули увагу міністра А. МекІкена на факт, що відомості відносно стану здоров'я В. Мороза, передані йому Громиком, не відповідають правді, як також не відповідають правді інформації про В. Мороза, які подає в своїх комунікатах совєтська амбасада, бо в дійсності В. Мороза судили за написання кількох есеїв, в яких він критикував КҐБ і русифікацію в Україні, а не за творення підпільних організацій і заклики до якихсь західніх держав збройно відірвати Україну від Совєтського Союзу, як це говориться в тих комунікатах.

Міністер А. МекІкен заявив представникам Комітету, що він повністю розуміє серйозність долі Валентина Мороза і що цю справу часто видвигається у розмовах з представниками совєтської амбасади. Він обіцяв за кілька днів порушити справу В. Мороза під час зустрічі з совєтським амбасадором та передати прохання Комітету прем'єр - міністрові Трудо.

Представники Комітету також поінформували міністра А. МекІкена, що вже залишилося дуже мало часу, щоб допомогти В. Морозові, який сказав своїй дружині, що він продовжуватиме голодівку до кінця року, а опісля покінчить із собою. Тому Комітет ждатиме на вислід інтервенції прем'єр-міністра Трудо найдальше до 10-го грудня ц. р. (Міжнародний День Прав Людини), а тоді вдасться до інших засобів (заклик бойкотувати совєтські продукти, не продавати збіжжя Совєтському Союзові, не їхати в Україну і т. д.).

У ВІРМЕНІЇ СУДЯТЬ „СЕПАРАТИСТІВ"

Москва. — Академік Андрей Сахаров передав для іноземних кореспондентів інформацію про цілу серію совєтських „народних судів" у Вірменії, на яких суджено здогадних членів забороненої Партії Національної Єдности Вірменії. Згідно з цими інформаціями, що їх опублікував у спеціяльній кореспонденції з Москви „Ню Йорк Таймс" з 17 листопада, упродовж цього року совєтські суди розглядали справу одинадцяти молодих вірмен, в основному у віці біля двадцяти років. Проти яких видвигнено обвинувачення, що вони належать до Партії Національної Єдности Вірменії. Незалежно від того, в червні був суд над двома вірменами старшого віку, обвинувачених у „націоналістичній активності". Відбувається суд під теперішню пору над іншою групою, якої не зідентифіковано, а у жовтні заарештовано 9-ох вірменів, в тому кількох учителів.

Одинадцять молодих вірмен засуджено на кару ув'язнення від двох до семи років, прийнявши за нібито доказане твердження прокуратури, що всі вони приймали участь в антисовєтській організації та займалися антисовєтською пропаґандою. Суд відбувався у столиці Вірменії Єривані. Хоч, як інформував А. Сахаров, у совєтській пресі нічого не подається ні про суди у Вірменії, ні про вірменську Партію Національної Єдности, то згідно з його даними, ця партія ставила собі за мету відірвання Вірменії від СССР і створення незалежної вірменської держави.

На суд не допустили членів родин арештованих, які в часі слідства находилися у камерах, не вживаних від 1937 року. В'язнів охороняли члени військової формації КҐБ виключно російської національности. В часі суду один з обвинувачених Ашот Наварсадян відмовився відповідати на запити, мотивуючи це тим, що в складі суду є два члени компартії, які у того роду справі не можуть бути дійсно об'єктивні. Обвинувачених Азата Аршакияна і Разміка Зограбияна та Разміка Маркосияна засуджено на семирічне ув'язнення та трирічне заслання. Інші обвинувачені: Анаїт Карапетиян, Каджік Саакиян, Левон Бадулиян, Самвел Мартіросиян, Норік Мартіросиян, Ґаґік Арекилиян і Констан Карапетиян — одержали менші кари.

„Ню Йорк Таймс" інформує, що „совєтські вірмени відомі як незалежно наставлений народ, який налічує 3,5 мільйона і втримує зв'язки з понад 2,5 мільйонами вірменів за кордоном. На початку цього року були інформації про те, що на мурах домів у Єривані були виписувані антисовєтські гасла, а також, що у Вірменії поширювалась націоналістична література. На площі Леніна було спалено, як інформовано, портрет Леніна. Найбільший вислів націоналістичних почувань дали вірмени у 1965 році, коли вони зібрались числом яких 100,000 осіб на площі Леніна для відзначення недозволених роковин масакри вірмен турками перед 50-ти роками. Поліція тоді була вислана, щоб розігнати товпу".

„НЕВЖЕ Ж МОЖЛИВО В ТЕПЕРІШНЬОМУ СВІТІ, ЩОБ ЛЮДИНА, ВСЯ ВИНА ЯКОЇ — ЧОТИРИ ЖУРНАЛІСТИЧНІ СТАТТІ, НАЗВАНІ СУДОМ АНТИРАДЯНСЬКИМИ, ЗАПЛАТИЛА ЗА ЦЕ СВОЇМ ЖИТТЯМ?!" — ПИШЕ ДРУЖИНА В. МОРОЗА У ЗВЕРНЕННІ ДО СУМЛІННЯ СВІТУ.

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — „Невже ж можливо в теперішньому світі, щоб людина, вся вина якої — чотири журналістичні статті, названі судом антирадянськими, заплатила за це своїм життям?" – пише Раїса Мороз, дружина голодуючого вже четвертий місяць у Владимірській тюрмі біля Москви молодого українського історика Валентина Мороза, у своєму зверненні до державних мужів та сумління вільного всіту, закликаючи їх, щоб допомогли врятувати її мужа від загибелі. Звернення датоване 5 листопада, отже один день після того, як відбулося кошмарне побачення Валентина Мороза з його дружиною та його батьком і сином. У своєму зверненні Раїса Мороз Пише:

ЗВЕРНЕННЯ РАЇСИ МОРОЗ

— Усім добрим і гуманним людям,
— Організації Міжнародної Амнестії,
— Міжнародному Червоному Хрестові,
— ПЕНКлюбові,
— Президентові ЗСА Форду
— Прем'єр-міністру Канади Трудо,
— Канцлеру Федеративної Республіки Німеччини Шмідту,
— головам усіх держав, які втримують зв'язки з СССР,
— всім газетам і радіостанціям світу
5 листопада 1974 року.

Мій муж, політичний в'язень, Валентин Мороз, держав побачення з ріднею і закінчив 128-ий день голодівки. Як завжди, при розмовах були наглядачі, які постійно переривали нам, забороняючи говорити то одне, то друге. Але було й щось нечуване у Володимирці: Крім наглядачів, на побаченні був присутній кореспондент АПН. Мабуть із цієї причини побачення відбувалося не у пустій і поганій кімнаті, але у голі з якоюсь обстановкою і телевізором. Не знаю яку інформацію про Валентина Мороза наміряється дати АПН, отже я хочу це зробити сама.

Валентин застрашаюче худий (52 кілограми при 175 центиметрів). У нього опухле лище і мішки під очима. Він жалується на болі серця. Але найбільші страждання спричинює йому зонд, при допомозі якого, починаючи від 12-го дня голодівки, раз на добу його штучно годують. Цей зонд ранить стінки горла і стравохід. Коли його витягають — він цілий у крові. Болі, які Валентин спочатку мав тільки під час кормлення, тепер стали тривалі. Валентин майже безперервно напівпритомний. Проте час від часу він змушує себе вставати на ноги, бо біться, що інакше вони атрофуються. І така сила у цього чоловіка, що на побачення його не принесли, — він йшов сам! Але ж якою твердою не була б людина, її фізичні можливості мають свої межі.

Тепер, щоб зберегти життя Мороза, необхідно його негайно помістити в лікарні і довго дбайливо лікувати. А втім начальник тюрми каже, що, незалежно від того чи Валентин буде продовжувати голодівку чи її припинить, він залишиться в тюрмі. Це є рівнозначне смертному присудові. Мій муж це розуміє і прийняв таке рішення: Він буде продовжувати голодівку ще два місяці, до 1 січня 1975 року. Якщо до того часу йому не вдасться вирватись з в'язниці, він знайде спосіб покінчити своє життя.

„1975 рік в тюрмі для мене не існує" — сказав він, і у мене немає сумнівів, що це своє рішення він виконає так само як і решіння про безперервну голодівку.

Невже ж можливо в теперішньому світі, щоб людина, уся вина якої — чотири журналістичні статті, названі судом антирадянськими, — заплатила за це життям?

Раїса Мороз.

ПРЕЗИДЕНТ ФОРД РОЗПОЧАВ 8-ДЕННУ ПОЇЗДКУ ДО АЗІЇ

Токіо, Японія. — У понеділок, 18 листопада, президент Джералд Форд прибув до Токіо, розпочинаючи свою 8-денну поїздку до східньої Азії. Президент перебуде в Японії 4 дні, опісля відвідає Південну Корею, а 23-24 листопада відбуде наради з генеральним секретарем КПСС Леонідом Брежневим у Владивостоці. Джералд Форд є першим президентом ЗСА, який відвідав Японію. З ним подорожує державний секретар Генрі Кіссінджер. Перед відлетом з Вашинґтону президент Форд заявив, що його поїздка на Далекий Схід є на часі та що її можна окреслити, як „розшуки за миром, щоб поширити його, скріпити його". Президент сказав: „Я волію подорожувати тисячі миль задля миру, ніж взяти один крок в сторону війни". Зустріч президента Форда з Брежнєвим має на меті в першу чергу „познайомити їх", твердять коментатори, але правдоподібно вони також обговорюватимуть ситуацію на Близькому Сході та справу обопільного обмеження зброї. Державний секретар Кіссінджер заявив, що можливості щодо підписання в 1975-му році 10-річного договору, який обмежував би офензивну та дефензивну зброю, поліпшаться в наслідок цієї зустрічі.

Після переговорів у Владивостоці, президент Форд повернеться до ЗСА, а державний секретар Кіссінджер полетить до червоного Китаю,

У СОВЄТСЬКІЙ КАТОРЗІ: ВАЛЕНТИН МОРОЗ ГОЛОДУЄ

ДЕНЬ ГОЛОДІВКИ
142

БАТЬКО ВАЛЕНТИНА МОРОЗА ЗАКЛИКАЄ БРЕЖНЄВА ЗБЕРЕГТИ ЖИТТЯ ЙОГО СИНА

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — „Прошу Вас від усього серця втрутитися в долю мого сина і зберегти йому життя" — написав Яків Мороз, батько торурованого у Володимірській тюрмі Валентина Мороза, в листі до генерального секретаря компартії Совєтського Союзу, Леоніда Брежнєва, після зустрічі зі своїм сином у згаданій тюрмі в дні 5-го листопада. В листі, датованому 6-го листопада, дослівно сказано:

ЛИСТ ЯКОВА МОРОЗА

„Шановний Леоніде Ільїчу!

До Вас звертається батько політичного в'язня Володимирівської в'язниці, Валентина Мороза. Вже п'ятий рік перебуває мій син у тій тюрмі. Я вже старий і мені тяжко їздити до нього на побачення. Тому я не бачив сина увесь цей час. Першого липня мій син оголосив голодівку, яка триває до сьогодні. Працівники КДБ і редактор газети „Радянська Волинь" приїхали до мене до дому і наполегливо просили мене поїхати до сина і переконати його припинити голодівку.

Учора я бачив свого сина, а вірніше те, що від нього залишилося. Переді мною сидів скелет з опухлим лицем, з мішками під очима. Його годують штучно і, як він каже, зонд, який уводять у стравохід, уже давно виймають з нього закривавленим, — до такої міри у нього усе поранено. Усе це завдає йому жахливих страждань. Син розпочав голодівку за те, щоб його перевели з тюрми до табору, але побачивши його, я зрозумів, що тепер його вже не можна залишити у в'язниці, ані переводити до табору, — його життя може тепер врятувати лиш гарна лікарня і висококваліфікована медична допомога. Я не можу переконувати його припинити голодівку, бо припинення означатиме для нього смерть. Адже ніхто не обіцяє, що припинення голодівки покращить його становище, навпаки, начальство і далі вважає, що, не зважаючи на його жахливий стан, він повинен відбути покарання призначене вироком у тому ж незмінному вигляді.

Я не розуміюся на політиці і мені важко зрозуміти, за що суд покарав мого сина тюрмою на такий неймовірно довгий строк, що його тепер не під силу синові знести. Але якою тяжкою не була б його провина, суд не карав його смертним вироком. Прошу Вас від усього серця втрутитися у долю мого сина і зберегти його життя, — адже Ви також маєте дітей і повинні мене розуміти — мій син повинен залишитися живий.

З пошаною до Вас і з великою надією. Яків Мороз, колгоспник - пенсіонер. 6 листопада 1974 року".

ДЕНЬ СОЛІДАРНОСТИ ІЗ НЕСКОРЕНОЮ УКРАЇНОЮ ВІДБУВСЯ У МЮНХЕНІ

Мюнхен (Н. Н.). — Згідно з ініціятивою Секретаріяту СКВУ відбувся тут у передбаченім на це дні, в неділю 10 листопада 1974, всенаціональний День Солідарности із нескореною Україною, який складався із трьох частин: торжественного Молебня в одній із найбільш репрезентативних церков Мюнхену („Театінеркірхе", в якій свого часу відбулася інсталяція першого українського Екзарха для Німеччини), із маніфестаційного походу з горіючими свічками — від церкви до залі загальних Зборів, та із короткої змістовної Академії. Ціла маніфестація тривала неповних 2 години, отже не втомляла уваги, залишаючи тим більше враження в учасників.

Після Молебня в намірені переслідуваних в нескореній Україні, обидва священики, що соборно Молебень служили, (співали всі присутні) сказали відповідне слово про значення свята: о. канцлер Степан Дмитришин від Української Католицької Церкви, а о. протопресвітер Паладій Дубицький від УАПЦеркви; цей останній прочитав також послання Митрополита Мстислава, видане із нагоди цілої Акції Солідарности.

Настроєво випав мовчазний похід із свічками, який перейшов біля півтора кілометра через місто, спинюючи на деякий час рух. В поході прийняла численну участь і наша молодь. Пласт видав окремі повідомлення для членів із закликом, щоб всі пластуни явилися сповнити свій обов'язок. Впорядчики і

(Закінчення на стор. 8-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Права, компетенції, обов'язки

У нашому суспільно - політичному житті маємо справу із своєрідною дихотомією, тобто послідовним поділом цілого на дві частини з тенденцією кожної частини знову ділитися. Це не стосується тільки стисло організаційної структури, а різних аспектів нашого життя, в тому — прав, компетенцій і обов'язків. Про шкідливість організаційного ділення, чи розколювання не приходиться говорити, зокрема, коли такий поділ нічим раціональним не зумовлений. Шкідливою є також дихотомія і другого ґатунку, коли в гру входить ділення функційного порядку, яке у поточній мові окреслюється „дублюванням".

Як відомо, розвиток подій в Україні і посилення протиукраїнського терору з боку совєтського режиму викликали оправдану реакцію серед українців в окремих країнах на Заході, зокрема в ЗСА і Канаді. Це стимулювало ряд акцій по лінії оборони основного права українського народу і української людини в СССР. Особливо активною на цьому відтинку виявилася наша молодь, з ініціятиви якої постали різні комітети оборони в'язнів, при чому ці ж комітети зуміли своїми плянованими і добре продуманими діями привернути до справи українських в'язнів в СССР увагу широкої публічної опінії, в тому урядових чинників. Досягнення, наприклад, Комітету оборони Валентина Мороза, чи точніше, його частин у Вашингтоні і Оттаві, мають в нашій дійсності фактично історичний характер, а праця цих комітетів заслуговує на повну підтримку — моральну і матеріяльну — нашого громадянства.

Все таки, у зв'язку з цим витворилася в нас специфічна атмосфера, враховуючи, що в нас на громадському відтинку існує окреслена організаційна структура з вершенням у формі крайової центральної репрезентації, чи у формі надбудови в діяспорі — СКВУ. Факт заснування цілого ряду „комітетів оборони" і факт часто паралельної, чи навіть конкуренційної, акції на полі зв'язків, інформації, публікацій тощо, показали, що в нас на якомусь рівні організаційної структури щось недомагає.

Не йдеться тут про вияв ініціятиви і навіть про такі чи інші акції, а про „конфлікти інтересів", коли йдеться про права, компетенції і обов'язки. Ці „конфлікти" несподівано набрали особливого посмаку, бо вони розвинулися по лінії „провалля між поколіннями", тобто конфлікту між молодим поколінням і старшим громадянством. Це, у свою чергу, створило складну ситуацію з уваги не тільки на цілком природні антагонізми, а на специфічну дійсність в діяспорі і на відчужування молодого покоління.

Цей останній момент зокрема повинні мати на увазі всі ті, які очолюють українські установи та організації, а в першій мірі центральні репрезентації, щоб в ім'я часто помилково інтерпретованих понять права, компетенцій та обов'язків не стимулювати дихотомії, а разом з цим не скріплювати процесу відчужування нашого молодого покоління. В ніякому випадку не повинно мати місця намагання „провадити за руку" кваліфікованих, до речі, молодих осіб тому тільки, що вони у віці „тільки" 30-ти, а не 50, 60 чи більше років.

Крім того, не можна в ім'я т. зв. правопорядку вбивати ентузіязм й ініціятиву молодих. Ситуація в нас тепер така, що наша організаційна структура мусить бути гнучка, щоб в ній могли знайти відповідне місце для себевияву всі зацікавлені. Будь-які правила, закони і статути, які гальмують розвиток структури в обличчі нових вимог і нової дійсности, повинні бути змінені, а не зберігані тільки ради зле зрозумілого консерватизму, чи пошанівку до „правопорядку". Більше того, коли треба в ім'я успіху завтра вже нині дещо „поступитися" із насиджених місць, то це треба зробити, і що скоріше це станеться, то буде краще для всієї нашої громади.

„Безсовісний маневр"

Тоді, коли за словами пресового секретаря Білого Дому „Америка котиться до економічної рецесії", коли Громадська Рада Дії для боротьби з інфляцією закликає всі сектори економіки, тобто продуцентів, споживачів і робітників, підписувати добровільні зобов'язання і робити все можливе, щоб поборювати всезростаючу інфляцію і тоді, коли президент Джеральд Форд майже під час кожної пресової конференції та майже у кожному публічному виступі звертається до робітничих спілок із закликом не вимагати надмірних підвишок у заробітних платнях, — в той же час деякі законодавці знову розпочали старання підвищити платні членам Конґресу. Згідно з інформаціями, одержаними від республіканського конґресмена Г. Р. Гроса із Айови, Сенатська поштова комісія виготовила вже законопроєкт, який пропонує підвищити річні платні конґресменів із 42,500 до 58,400 долярів. Крім того, законопроєкт пропонує підвищити платні федеральних суддів і керівників федеральних аґенцій. Інформацію конґресмена Ґроса підтвердив сам голова Сенатської поштової комісії, демократичний сенатор Ґесл МекҐі із Вайомінґу, який старався переконати кореспондентів, що його Комісія не старатиметься „пропхати цей законопроєкт крізь Конґрес", аж поки на це не дасть своєї згоди президент Форд. Натомість достовірні конґресові джерела інформують, що прихильники цього законопроєкту вже кілька тижнів тому почали між законодавцями кампанію, щоб підвишки були схвалені ще дотеперішнім 93-ім Конґресом, бо вважають, що ті конґресмени, які перепали в останніх виборах, голосуватимуть за підвишкою, бо не мусітимуть числитися з реакцією їхніх виборців. Таким чином, члени 94-го Конґресу, який почне діяти 3-го січня наступного року, зможуть одержати майже 16-тисячну підвишку в заробітних платнях, а перед виборцями оправдуватися, що „ці надмірні підвишки проголосував ще попередній Конґрес, отже, не винуйте нас".

Не можна не погодитися із конґресменом Ґросом, який вважає, що цей „тактичний маневр" прихильників підвишок є „безсовісний і майже неймовірний". Якщо на заклики Президента боротися проти інфляції повинні відгукнутися всі прошарки суспільства, включно з родинами, які мають дуже малі прибутки, то в першу чергу не повинні вимагати таких надмірних підвишок законодавці. Адже ж, згідно з програмою президента Форда, одним із головних засобів поборювання інфляції має бути зменшення у видатках федерального уряду. Запропоновані законодавцями підвишки для членів Конґресу, суддів і керівників федеральних агенцій аж ніяк не спричиняться до зменшення цих видатків.

Я. Гайвас

ЧОМУ ТАКА ГОСПОДАРСЬКА ПОЛІТИКА?

Поглиблювання господарської скрути стає щораз більше центральною проблемою всіх індустріяльних країн, на чолі з ЗСА. Показчики одних господарських ділянок вже від довшого часу показують алярмуючий спад, інші поступово долучуються до них. Останньо, не зважаючи на безпосередню близькість святочного сезону, найбільші товарові доми (департаментові крамниці) зазнали такого значного спаду обороту, що деякі з них хапаються найдрастичнішого засобу ощаджування, тобто звільнювання працівників. Майже всі вони разом з іншими господарськими галузями в передбачуванні ще дальшого погіршування почали зменшувати запаси своїх інвентарів, щоб з одного боку роздобути плинні засоби, такі критично потрібні в зростаючій готівковій тісноті, з другого—запобігти втратам, які могли б виникнути, коли б прийшло до спаду цін у висліді застою. Доходить аж до такої особливости, що деякі великі електрівні випродали частину своїх запасів вугілля напередодні страйку вуглекопів, який почався 12-го листопада.

Показникам застою в одних господарських ділянках протистоять показники зросту на інших. Нафтова й нафтообробна, сталева, алюмінійова й інші металообробні галузі, деякі харчові збільшують швидко свої прибутки. Подвоєння й потроєння прибутків у порівнянні з попередніми роками не є рідким явищем. Це радше правило в згаданих ділянках. Мабуть рекордом буде зріст зисків цукрової індустрії, в якій найбільша американська цукрова спілка осягнула цього року прибутки на 1250 (тисяча двісті п'ятьдесять % вищі у порівнянні з попереднім роком). Керівник тієї спілки, проголошуючи цей небувало високий зиск, „скромно" заявив, що це їм належиться, бо попередніми роками вони мусіли „задоволитися" 10% чи 12% річного прибутку.

Такий господарський стан є нездоровий і довго тривати не може. Тим більше, що в загальному маємо до діла зі справді швидко зростаючим застоєм. Може найвимовнішими в цьому відношенні є показчики зросту безробіття. Останньо опубліковані дані вказують, що безробіття переступило вже 6% загально затруднених. Навіть на американські відносини, де безробіття звичайно значно вище від інших країн, 6% це очевидний знак чималого застою. Тому зовсім не дивно, що щораз голоснішими стають голоси, які вимагають інтервенції державних чинників на чолі з Президентом. Дотепер одначе Президент Форд до інтервенції на ширшу скалю не схильний, навпаки з усіх його і його найближчих господарських співробітників заяв виходить, що дотеперішня господарська політика буде продовжуватися. А дотеперішня політика — це дуже лагідні заходи, які обмежуються до його пляну зрівноваження (збалансування) державного бюджету, наложення додаткових податкових обтяжень на верстви населення зі середніми і вищими заробітками, та іншими, не дуже драстичними заходами, які мають на меті консеквентну боротьбу з інфляцією. При цьому наголос є на добровільність цілого суспільства у різних протиінфляційних кроках, в першу чергу на зменшення і раціоналізацію консумції.

З поглибленням господарської скрути зростає незадоволення, застереження, щораз гостріша критика цієї політики. В парі з тим чути щораз більше конкретних пропозицій як щодо боротьби з інфляцією, так і щодо протидії наростаючій скруті. Найбільше популярними в цьому відношенні є пропозиції негайного замороження цін і платень. Очевидно, на якийсь переходовий час. Інші пропозиції наголошують потребу піднесення грошового обороту, ще інші — дораджують кроки для захисту американських виробів, значить кроки по лінії абсурдальної в нинішньому світі автаркії.

До всіх тих пропозиції президент Форд зайняв покищо неґативне становище. Він і його господарські дорадники заявляють, що не бачать підстав міняти дотеперішню господарську політику, спрямовану в першу чергу на боротьбу з інфляцією, яка й надалі є ворогом ч. 1. Такі заяви викликали рішучі голоси спротиву з боку деяких чинників, а навіть обвинувачення в тому, що Президент, засліплений інфляцією, не бачить серйозности господарської скрути, що там, де маємо до діла зі справжньою і то поважною „рецесією" (вперше вжита за президентури ген. Айзенгавера назва на господарський застій, який не осягнув степеня „депресії" — кризи й тривав коротко), Президент далі говорить тільки про „господарські клопоти" і „господарські проблеми". Критики політики Президента передбачають не лише дальші великі втрати для поодиноких спілок, але теж загрозу для цілої національної господарки, а навіть для суспільно-господарської системи.

Як уже згадано, їхні аргументи покищо не переконують Президента. Причин на це чимало. В першу чергу він і його дорадники не позбавлені великої дози рації у їхніх твердженнях, що інфляція це ворог ч. 1., та що коли її не спинити, а вона вже осягнула 12% у річному відношенні, то власне вона породить глибокі економічні і соціяльно-політичні забурення. Так само Президент Форд і його дорадники глибоко розходяться з іншими в ЗСА і в світі в оцінці глибини господарської скрути. Коли для них це „клопоти" й „проблеми", то, напр., президент Франції Жіскар д' Естен, один з найкращих господарських експертів у світі, на пресконференції 24 жовтня твердив, що це „тривала криза", та про те, що всі дороги і „за-

(Продовження на стор 7-ій)

Я. Пінот Рудакевич

ТЕАТР І ПОЛІТИКА

Здавалося б, що політика — і театр, культура, мистецтво — це далекі одна від другої ділянки праці. Але насправді ми знаємо, що вони тісно переплетені, особливо в наших часах в періоді боротьби проти останньої в Европі колоніяльної потуги — совєтської Московщини, чи пак Росії. У тій боротьбі українського Києва проти Москви, нашого княжого тризуба проти московського кнута гинули не лише політики чи вояки. У нації, яка змагається за своє самозбереження і в кінцевій меті — за відновлення власної Держави, політика і культура невіддільні, це — два крила одного мосту, одного мостового причілку, і одно нам судилося спільне: перемогти, або з н и кнути безслідно. Зникнути ми не хочемо і не зникнемо.

Але ми хочемо, ми — діячі українського театрального мистецтва і всіх із цим пов'язаних видів мистецтв, щоб українська політика, носії нашої національно-визвольної політики, звернули більше увагу на цю ділянку, яку я маю честь отут репрезентувати.

Ми знаємо з історії України, що в минулому сторіччі мандрівні українські театральні трупи на возах і пішки — вивозили з історичного небуття нашу Україну, вливали живу кров у свідомість українського народу, спільно з передовими політичними і культурними діячами відроджували Україну, підготовляли всенародний ґрунт для виступу Українських С і ч о вих Стрільців, до проголошення відновлення нашої Держави у формі соборної УНР, а з далекому засягу — працівники української політики і культури готували ґрунт для Нескореної України, для появи на українському похмурому небі золотої зорі Валентина Мороза!

Об'єднання Мистців Української Сцени — це не закритий клюб суто - професіоналістів. У С т а т уті зазначено, що членом може бути кожний: „Членом-прихильником може бути фізична особа — любитель і прихильник українського театрального мистецтва і культури, що морально і матеріяльно допомагає ОМУС-ові виконувати його завдання".

Чому саме так зазначено у Статуті відновленого недавно в Америці Об'єднання? Д-р Михайло Кушнір у статті „Український театр на Україні і на еміґрації" писав у „Гомоні України" в числі 15 з 1962 року: „У Німеччині (по війні), не зважаючи на наполегливу працю Блавацького і гурту театральних мистців, еміґраційні обставини не сприяли розвиткові театрального діла. Переїхавши в 1949 році до Америки, Блавацький осів із зменшеним Ансамблем у Філядельфії, де, не зважаючи на важку фізичну працю цілого Ансамблю, продовжував мистецьку діяльність. Та життьові умови не дозволили театрові двигнутися на вищий щабель, він поволі никнув і заникав на наших очах"...

Так писав д-р Михайло Кушнір, але на ту тривожну правду мало хто звернув увагу. А правда така, що коли за океаном уже завмер аматорський український театральних рух — себто завмирає і українська мова, і пісня, і танок на аматорській, л ю б ительській сцені, то тепер прийшла черга на завмирання й професійного чи навіть напівпрофесійного українського театру в Америці. А це означатиме завмирання, ще більше, ніж дотепер, нашої української мови, і не лише мови, а цілої сукупности української національно - християнської культури... І в той же час — саме оця відрубна, лише українцям притаманна, наша національна мова й культура є нашим скарбом за океанами і є лучником мільйона наших людей в Америці з мільйонами братів і сестер на Нескореній Батьківщині, є нашим пашпортом серед народів світу, нашим власним голосом у світовому хорі голосів.

Культивування у к раїн ського театру у всіх його видах і формах, включно : концертовими чи естрадними виступами, від найскладніших п'єс до найпростіших одноактівок — є конечною вимогою часу! Смерть українського театру у всіх його проявах і формах означатиме наше винародовлення впродовж тільки одного покоління; Не забудьмо, що, — як писав у „Свободі" (16 червня 1973 р.) перший голова відновленого в Америці ОМУС-у, сотник Юрій Кононів — „Український актор „та іже з ним"—це також, а не раз і в першу чергу, громадянин, суспільний працівник, учасник Визвольних Змагань, вояк УПА чи Дивізії, учасник підпілля, а в наш час — актор перебуває в центрі культурного життя, виступаючи сам на сцені, підготовляє молодших"... Дійсно, як писав Пантелеймон Куліш: „Нічого немає в сучасному, що не мало б свого коріння в минулому"...

Треба звернути Вашу увагу на стан українського театру, на потреби моральної і економічної підтримки ОМУС-у. А ми бачимо, що центральні українські організації і установи пасивно відносяться до цих справ — до справи української театральної культури. Тим часом усі ми з радістю констатуємо, що живе і діє Ансамбль Мистецького Слова Лідії Крушельницької, чи хор „Жайворонки" директора Романа Степаняка в Ню Йорку. Театр Молоді Мартинець - Нижанківської у Вінніпеґу, Ансамбль„Верховинці" Олега Гензи в Ню Йорку, Театр Молоді Л. Цепинського в Чикаґо і багато інших молодечих ансамблів: мистецтва слова, пісні, танку при наших молодечих організаціях. Безкорисними керівниками всіх ансамблів є діячі української театральної культури, в переважаючій більшості члени ОМУС-у.

Як Вам, мабуть, відомо з многократних комунікатів у наших часописах, ОМУС поставив собі за завдання видати книгу правди — правди мистецької, історичної й ідеологічної. Книгу про тих, кого не згадав чи не згадує ворог, або ж кого у своїх псевдоісторичних виданнях зневажає й понижує за вірну службу українській Мельпомені і Українській Нації. Це буде книга про український театр до наших днів. Про театр періоду віднови української державности в Соборній Україні, про наш театр між двома світовими війнами, про театр під час Другої світової війни і по війні в українській діяспорі. Окремі розділи будуть присвячені українському театрові в різних часах у Америці, Канаді й інших вільних країнах, а також на Далекому Сході.

Понад дворічна праця Редакційної Колеґії, на чолі з доктором Григором Лужницьким, над запляновано книгою закінчена. Книга в двох томах по 600 сторінок кожний ,в тому 200 сторінок фотодокументів, в найближчих тижнях почне друкуватись у Видавництві „Свобода". Книга буде мати назву: „НАШ ТЕАТР" — Книга Діячів Українського Театрального мистецтва.

Єдиною турботою залишається забезпечення матеріяльної сторінки видання. Видавнича Комісія ОМУСу на видання зібрала понад десять тисяч долярів. Пожертви склали діячі театру, нечисленні громадяни, місцеві нечисленні управи організацій, і на всі заклики в пресі і листами — чотири Центральні Організації, в тому Централя УККА 250 долярів. Отже, турботою Видавничої Комісії і Управи ОМУС-у є, щоб ця історично - мистецької вартости книга не зазнала затримки, зібрати додатково 7-8 тисяч долярів. Ми віримо, що українська громада прийде з допомогою.

(Доповідь на листопадовому засіданні Політ. Ради УККА в Ню Йорку).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРОТИ СКРАЙНОСТЕЙ

Я вповні погоджуюся з Іванною Савицькою і Марією Сокіл - Рудницькою, які в „Свободі" з 25-го жовтня, згл. з 5-го листопада ц. р., в „Голосах читачів" написали, що ми не повинні ставитися ворожо до таких людей, які вже заключили мішані подружжя. Моя дружина Олена і я писали в нашій пресі вже кілька років тому, що ми повинні — тактом, вирозумілістю і любов'ю — старатися пригорнути та зберегти для українства усіх тих наших людей, що вже є мішаними подружжями, та їхніх нащадків.

Але не треба з однієї крайности переходити в другу та витворювати таку атмосферу, немов би мішані подружжя — це велика користь і благодать для нашого народу.

Четвертий Синод УКЦ в своїй постанові ч. 41 „перестерігає вірних і відраджує їм мішані подружжя". Синод наших Владик не зробив би цього, якби мішані подружжя були великою користю і благодаттю для нас.

На пленарній сесії ІІ-го СКВУ в Торонті в 1973 р. головний референт справи збереження української національної субстанції, королівських радник адвокат Петро Саварин з Едмонтону сказано дослівно: „Мішані подружжя — наша загибель".

Навіть без тих двох найбільш авторитетних заяв ми всі самі бачимо, що величезна більшість наших молодих людей, які масово одружуються з не-українцями, відходять від нашого народу і наших Церков. Виїмки тільки потверджують той пресумний факт.

Тому не стараймося глорифікувати те нещастя нашої молоді в той спосіб, що не-українці, які одружуються з нашими молодими людьми, це — мовляв — майбутні впливові політики та що через мішані вінчання наших молодих людей наш нарід з'єднує собі прихильників, приятелів і симпатиків нашої справи серед не-українців Така настанова — це, по-перше, вияв комплексу нашої меншовартости, а по-друге, — що нам з усіх тих чужих приятелів, прихильників та симпатиків, як у висліді потопу мішаних вінчань не стане самих українців?

Інж. Омелян Михайло Типовницький
Лос Анджелес, Каліф.

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

ВІК ДИТИНИ МІЖ 3 І 5 РОКОМ ЖИТТЯ — ЦЕ ЧАС, КОЛИ ДИТИНА ДІСТАЄ ВСЕ, ЧИМ ВОНА БУДЕ В ДОРОСЛОМУ ВІЦІ. ЦЕЙ ЧАС ТРИВАЄ ДУЖЕ КОРОТКО — НЕ ПРОҐАЙНУЙТЕ ЙОГО ДЛЯ ДОБРА ВАШОЇ РІДНОЇ ДИТИНИ!

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

М. Сосновський

УКРАЇНСЬКИЙ ГАРВАРДСЬКИЙ ЦЕНТР

2

Концепція „Гарвардського Українського Центру" проф. О. Пріцака одночасно амбітна і проста. Вона включає утворення трьох катедр для охоплення основних українознавчих дисциплін — мови, літератури й історії, розбудову Українського Наукового Інституту з бібліотекою та архівами і зорганізування підготовчої високоякісної середньої школи для української молоді шкільного віку. Так подуманий комплексний центр мав би запевнити, за його ж словами, майбутнє справді незалежних і справді високоякісних українських студій з відповідною кількістю висококваліфікованих спеціялістів з окремих дисциплін. Очевидно, проф. Пріцак здає собі справу з труднощів на цьому шляху, але він впевнений, що ці труднощі пощастить перебороти і закріпити існування та розвиток центру.

З виключно практичних мотивів українознавчі дисципліни на сучасному етапі становлять частину відповідних департаментів університету (історії, порівняльної літератури, славістичного). Ці мотиви цілком оправдані, враховуючи пізнішу працю і вигляди на наукову кар'єру окремих спеціялістів, а нині маґістрантів і докторантів, пов'язаних з Українським Науковим Інститутом.

Оформлені остаточно катедри української мови, літератури та історії, разом з Українським Науковим Інститутом і семінарами, творитимуть б а з у українських студій. Щоб забезпечити їхню повну координацію, а також правильне господарювання фінансовими засобами, головою Постійного комітету українських студій і директором Українського Наукового Інституту повинна, на думку проф. Пріцака, бути одна особа. Окремої ваги наберуть семінарі українських студій (з літератури, мови й історії) з хвилиною їхньої акредитації, що згідно з пляном має наступити вже наступного року. До двох років, по всій правдоподібності в 1976 році, буде зорганізована в рямках Українського Наукового Інституту, як поінформував проф. Пріцак, Археографічна Комісія.

Багато уваги тепер присвячується питанню публікацій Інституту. З огляду на брак грошей це питання досі мало другорядний характер, і засадничо видавнича діяльність обмежувалася до видавання Інформативного бюлетеню, Протоколів семінарів та „Рецензії". „Інститут мусить мати свій власний науковий орган", — заявив проф. Пріцак, розповідаючи про проєкт видавання річника „Гарвардські українські студії", що має публікуватися Гарвардським Університетським Видавництвом. Перше число появиться наприкінці січня 1975 року і цей річник буде „помостом між світовою наукою і наукою українською". Редакторами „Гарвардських українських студій" є професори О. Пріцак та І. Шевченко, адміністративним редактором — д-р О. Субтельний, а технічним редактором — Уляна Пасічник.

На порядку дня є також справа монографії з ділянки українських студій, програму яких опрацьовує д-р Павло Магочий. Йдеться тут про т.зв. „Гарвардську серію українських студій", а також про „Серію передруків" з різних наукових журналів співробітників Українського Наукового Інституту. „У видавничих справах будемо співпрацювати з усіми заінтересованими, — заявив проф. Пріцак, — бо в нас немає достатніх власних фінансових засобів на видавничі проєкти".

На думку проф. Ігоря Шевченка, на теперішньому етапі розвитку українських студій у Гарвардському університеті конечним є точно осмислити „дійсні потреби української громади, науки й університету". З точки зору Гарварду, як наукової інституції, це питання розв'язано постановою з 29 жовтня. „Академічна громада виявила, що вважає нас за повноцінну частину академічної спільноти і на сьогодні українські студії — це вже звичайна справа". В такій ситуації слово лишається за українською громадою. Згідно з твердженням проф. Шевченка, „існує ідентичність науки з інтересами українського суспільства". Катедри в Гарварді забезпечені, тепер на порядку денному справа максимального забезпечення Українського Наукового Інституту, дослідної установи, яка „потребує окремих фондів і яка мусить мати програму праці на довшу мету".

У рямках Інституту вже могли розвинути свою діяльність також наші науковці і з-поза Гарварду. Упродовж повного року тут працюватиме проф. Ярослав Пеленський з Айови університету, який має наукове відрядження і працює над темою „Боротьба Москви з польсько - литовською державою за землю старої Руси 1450 - 1580 років". Між іншим, проф. Я. Пеленський доповідав на цю тему на Міжнародному історичному конґресі у Варшаві, і ця його доповідь була опублікована у польському історичному журналі „Пшеґльонд гісторични", зошит 2, 1974 п.н. „Інкорпорація українських земель давньої Руси до Корони в 1569 році; ідеологія і користі — спроба нової оцінки". Працюючи в Інституті, проф. Пеленський допомагає проф. Пріцакові у веденні семінару історії, а також співпрацює у редакції „Гарвардських українських студій".

Програми студій

У зв'язку з цим, що при обговорюванні в пресі Гарвардських українських студій були порушувані різні питання, пов'язані з інтерпретацією історичних періодів України, зокрема Київської Руси, при чому була мова, що період Київської Руси поставлено поза рямками українських студій, у розмовах з відповідальними керівниками Центру ми заторкнули також і це питання. Проспект викладів історії України до XVII ст. виявляє, що справа виглядає інакше.

(Закінчення на стор. 7-ій)

ПАМ'ЯТАЙМО ПРО МИНУЛЕ — ДУМАЙМО ПРО МАЙБУТНЄ!

ПРОТОКОЛ

28-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яка відбулася в Marriott Motor Hotel, Philadelphia, Pa. в тижні від понеділка, 20-го травня 1974 року.

(11)

Звіт головного радного Володимира Запаранюка

На вступі мого звіту, складаю щиру подяку делеґатам 26-ої та 27-ої Конвенції за вибір мене головним радним УНСоюзу. Це вдруге приходиться мені складати звіт перед с.ітлою Конвенцією а шостий, черговий раз бути учасником Конвенції УНС.

У звітному часі, я користав із привілеїв статуту, а впоряд з тим із совістю й відданістю виконував покладені на мене обов'язки. Союзове добро було дороговказом для моєї чотирирічної праці. До моїх статутових обов'язків належало дбати про ріст й розвиток союзової організації, бо вона завжди була і є з народом, для народу створена і в народі діє повних 80 років, себто служить всім українцям без огляду на різниці релігійні, політичні чи місця народження. Всі ці українці народжені в Україні, Америці чи Канаді, або деінде, знайшли своє місце в УНСоюзі, як рівні з рівними.

У звітному часі, я брав участь у всіх засіданнях Головного Уряду УНСоюзу, складав на них звіти зі своєї діяльности та брав активну участь в нарадах і дискусіях. Був членом Організаційної і Спортової комісій при головному уряді. Був учасником відкриття та дедикації нового будинку, присвяченого пам'яті піонерам, які заснували УНСоюз 80 літ тому. Я завжди був у тісному зв'язку із головною Екзекутивою й виконував всі покладені на мене обов'язки сумлінно, як мені веліло почуття чести і морального обов'язку у відношенні до союзової громади, а передусім до моїх виборців.

Крім уряду головного радного, я переобраний десятий, черговий раз на голову Ютицько-Сиракюзької Союзової Округи та 25-ий раз переобраний на фінансового секретаря 484-го Відділу УНСоюзу в Ютиці. Впоряд з тим, я виконував відповідні завдання в суспільно-громадській та церковних ділянках.

На протязі звітного часу, я відвідував малі занедбані Відділи, перебував на кількох відділових ювілейних святах, а зокрема був відпоручником Головного Уряду на 60-ім Ювілею української парафії в Геркімері 55-літтю 121-го Відділу УНС в Ромі, де одночасно відзначено заслужених піонерів, 40-ліття праці у Відділі на постах урядовців Василя Чуйка та Олекси Гадза і 55-ття 266-го Відділу в Амстердамі та секретарювання в нім Василя Труфина.

Як голова Округи та головний радний, кожного року, навесні та восени, я скликував окружні збори Ютицько-Сиракюзької округи, а як головний радний я був відпоручником Головного Уряду в окружних зборах Тройської округи та декілька разів Рочестерської і Боффалівської округ. Брав участь як делеґат на конґресі УККА в Ню Йорку та був учасником Світового Конґресу Вільних Українців в Торонті.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ПРАЦЯ

Організаційна праця урядника УНСоюзу, це широке поле до діяння. Тут можна зробити дуже багато; усе залежить від даного терену. У моїм випадку, терен досить неприятливий під кожним оглядом. Усе ж таки, я виконав максимум організаційної праці. В Окрузі, якої я є головою зорганізовано 420 нових членів. Не обійшлося і без великих утрат в Окрузі. Найбільшу втрату понесли ті Відділи, в яких виплачено дозрілі, 20-літні грамоти.

В Ютицько-Сиракюзькій окрузі, в загальному всі секретарі Відділів працювали задовільно, а Василь Кобіто секретар 121 Відділу в Ромі, Н.Й., зорганізував в 1973 р. 92 нових членів і цим побив рекорд усіх секретарів Відділів нашої Округи в передконвенційній кампанії.

Союзова Округа в Трой, Н.Й., якою я також опікувався, хоча має мало Відділів, все ж таки проявила жваву діяльність. Її головою є Павло Шевчук. В тій Окрузі зорганізовано 360 членів. На передове місце вибився Василь Колодій, секретар 191-го Відділу в Трой, який подібно, як В. Кобіто, також зорганізував 92 нових членів в 1973 році. Решта секретарів Тройської округи працювали також дуже добре виконуючи призначені квоти нових членів. У Ютицькій і Тройській округах я був до помочі секретарям, обласний організатор Василь Оріховський.

Не зважаючи на вислід моєї праці, бо не завжди й не кожний вклад праці приносить успіх, я усе старався, щоб приділені мені Округи не відставали від постійного розвитку. Багато часу й праці вимагало вдержання і обслуга давнього членства при моєму Відділі, бо щоб вдержати давніх, а головно новопридбаних членів, треба постійної активности, яка зуживає багато часу і труду.

Побіч щоденного зайняття у Відділі УНС, не можна було оминути й суспільно-громадської праці, яка з уваги на характер нашої організації належить до дуже важливих і тому ніхто не може бути успішним працівником УНСоюзу, коли він неактивний у суспільно-громадській праці своєї місцевости.

Дозволю собі подякувати всім тим, які зі мною співпрацювали на протязі звітного часу.

ЗАКІНЧЕННЯ

На закінчення мого звіту, хочу підкреслити, що 28-ма звичайна Конвенція УНСоюзу має особливе значення, бо відбувається у 80-річчя заснування УНСоюзу та його органу „Свободи".

Ми разом із нашою Конвенцією, святкуємо 80-річчя нашої найбільшої й наймогутнішої заморської твердині, що зветься Батьком Союзом. Святкування 80-річчя УНСоюзу та „Свободи" це велика і, багатомовна подія. Це понад три чверті століття творчого, надхненого життя, найстаршої, найбільшої української організації поза межами України. Скільки трудів, важкої боротьби, завзятих змагань і творчої дії вклали наші піонери, а останнього чвертьріччя нова еміґрація, щоб зудувати велику твердиню організаційного економічного, культурного і суспільно-громадського характеру. Українське життя у новому світі 80 літ тому, виявляло виразні ідейні основи. Наша громада завжди була надхнена любов'ю до України, продиктованою тривогою за її майбутнє. Тому з пієтизмом згадуймо творців ідеї, що створили УНСоюз.

Якщо ті, що прийдуть після нас мають згадувати нас з такою пошаною, як ми згадуємо тих, що залишили нам багату спадщину, тоді мусимо вперто як вони змагати до, здавалось би, нереальної цілі зорганізування наших людей в рядах УНСоюзу, щоб дійти, а то й перейти, 100,000 членів.

З глибокою вірою в Бога, Церкву й Народ йдімо непохитно вперед до кращого завтра.

Головний радний Володимир Запаранюк подав у свому слові наступні завваги до друкованого вже звіту:

Мій звіт друкований і до нього не маю нічого додати. З більшими чи меншими успіхами я працював для УНСоюзу повних 25 років, як секретар 484-го Відділу в Ютиці. Працював я так, як обіцяв вам, Пані і Панове, перед вибором мене на головного радного, та як диктувала мені моя совість. Я приєднав сотки нових членів. Я був протягом 10 років у Клюбі Заслужених Союзовців. В тому часі я був 10 літ головою Союзової Округи. З глибокою вірою в Бога і наш нарід ідімо непохитно вперед до кращого завтра.

Звіт головного радного Мирона Куропася

As I reflect back on my last four years as Supreme Advisor of the Ukrainian National Association, I am proud that as a direct result of my efforts, the UNA and its members were able to benefit in the following manner:

1. The UNA Main Office in Jersey City, N.J., received monies from ACTION, a federal agency, to survey the needs of the UNA community in Newark, N.J. The assessment was completed last September and a series of recommendations are now on Mr. Lesawyer's desk waiting to be implemented.

2. UNA members in Chicago, Detroit, and Cleveland were able to assist the Ukrainian UNA elderly in these cities to avail themselves of the many benefits to which they are entitled as senior citizens. Serving as ACTION/VISTA volunteers, these full-time workers each averaged some $25,000 worth of direct benefits (in the form of food stamps, rent rebates, etc.) per year to our elderly Ukrainians. In Cleveland, this meant some $75,000 to the elderly Ukrainian community.

3. UNA members in Cleveland will benefit from an ACTION grant to Plast, which will enable that youth organization to rehabilitate homes belonging to the Ukrainian elderly during the summer of 1974. Later, Plast members will serve as "Junior Companions" to those Ukrainian senior citizens who are in need of understanding, love, and assistance with some of their chores.

I am also pleased that as a result of my recently completely Ph.D. dissertation on the Ukrainian immigration in America, Ukrainian studies at the University of Chicago have been enhanced and that future UNA scholars will have ready access to invaluable research data on the Ukrainian community.

Finally, I am happy that the children of our UNA members now have an adequate and professionally rendered text on Ukrainians written at the high school level. With the release of "Ukrainians in America" by Lerner Publications in 1972, UNA children have a book which helped them better explain how fulfilling and beautiful it was to "be a Ukrainian".

In addition to the above, I also regularly participated in meetings of the Supreme Assembly, the UNA Education Research Committe—of which I am chairman— the Chicago UNA District Committee, UNA Branch 423, and UNA Branch 22.

While I am satisfied with the results of some of my efforts and with the opportunity attendance at UNA meetings has given me to understand the thinking and sentiment of our UNA membership, I am deeply concerned, nevertheless, with what I believe has happened to our beloved organization as a result of the continued authoritarian leadership of Joseph Lesawyer.

During the past twelve years I have consistently and vigorously opposed the policies of Mr. Lesawyer because I felt they were not in keeping with the fraternal spirit our founding fathers intended the UNA to demonstrate. I warned that unless these policies of unilateral decision-making were replaced with a management style which restored democratic rule, the UNA would continue to decline. Unfortunately, the kind of change which I advocated did not take place and today we see the result.

Today, instead of new "Soyuzivkas" in the Midwest and Canada which would serve all of our membership and which would help us to interest the youth in our UNA endeavors, we have a UNA building ("Nasha Kara Bozha") which is 2/3rds empty and which serves almost no one. With no serious prospective rentees for Lesawyer's "white elephant" on the horizon, our future here looks grim.

Today, instead of a Supreme Assembly which passes resolutions which are acted upon, we have a Supreme Assembly whose will is ignored and which is relegated to "rubber stamp" status.

Today, instead of dynamic, new sales campaigns, innovative insurance policies, and well planned training programs for our secretaries and organizers, we have the same tired cliches, the same outmoded programs, and the same weary "appeals" to our membership.

Today, instead of greater reliance on professional and objective auditors — our new fiscal obligations demand it — we have suspended the services of Ernst and Ernst and are relying on internal audits by people who have little if any professional training in this area.

Today, instead of adopting ideas which have proven to be successful for fraternal organizations such as the Sons of Norway, we are becoming isolated from other, more dynamic ethnic fraternals in a manner which can only be to our detriment.

Today, instead of being in the forefront of the ethnic renaissance in America, the UNA, the largest Ukrainian organization in America, is hardly aware that there is a revival taking place.

Today, instead of preparing future cadres — perhaps even our next UNA president — we are scaring talented youth away from us with our totally inadequate executive salaries. While Mr. Lesawyer has stated that for him $16,000 is an adequate annual salary — since Lesawyer knows his own value better than I, won't argue about his worth—this salary does not help us recruit the kind of professionally trained personnel we need in order to move ahead.

While we will never totally disappear as an organization—fortunately, there are state and federal laws which protect us from poor leadership—we will continue to decline under such abysmal management. We will never reach our full potential as the true fortress of Ukrainianism in the free world unless we are willing to change this sad state of affairs. I am confident that our UNA delegates, the true leadership element of our total Ukrainian community, will understand their responsibility to our pioneers and will reverse the trend during this convention. Our children will never forgive us if we don't!

Головний радний д-р Мирон Куропась, який був покликаний до слова коротко доповнив свій друкований звіт.

Говорив він про головний шлях його праці по думці братерства, а зокрема допомоги старшим — тим які такої допомоги потребують. Зазначив він, що Федеральний Уряд ЗСА є готовий помагати всім народам. Докладніше згадав про це, що в Нюарку переведено певного роду студію проблеми допомоги старшим. На його думку УНСоюз повинен продовжувати та поширювати програму допомоги старшим — тим, що такої допомоги потребують. В послідному часі він приєднав до УНСоюзу 3-ох членів.

Звіт головного радного Мирослава Кальби

Дозвольте мені скласти найщирішу подяку достойним делеґаткам і делеґатам попередньої 27-мої Конвенції УНСоюзу, які виявили до мене повне довір'я, вибираючи мене головним радним нашої заморської твердині, Українського Народного Союзу. Заявляю, що їхнього довір'я я не надужив, та працю свою на тому пості виконував якнайкраще, по моїм можливостям, керуючись виключно добром нашого членства, та ростом нашого Батька Союзу.

Це вперше в історії УНС, що в його уряд увійшов представник із західніх Стейтів Америки. Конвенційні делеґати тих Стейтів виставили мене кандидатом на головного радного в тій вірі і надії, що я стану помостом поміжи Головним Урядом та тими нашими далеко віддаленими Відділами, так, що вони не будуть більше трактовані по-мачушиному, не будуть так самітними та забутими, як це було до того часу. Наділивши мене тим довір'ям, вони рівночасно наклали на мене й немалі обов'язки, тимбільше, що терен мого діяння охоплює більшу частину території Америки. Найближчі Відділи віддалені від себе часто більше чим 500 миль, а їхні члени подекуди розсіяні в промірі 100 миль.

Тож і праця в такому терені зовсім інша, як у інших наших скупченнях, як там, де Союзові округи часто займають менший простір чим один Відділ союзовий на західніх теренах. Тож і нічого дивного, що до тепер майже ніхто офіційно тих Відділів із Головного Уряду УНС не відвідував, крім принагідних поїздок по тому терені головного предсідника И. Лисогора, чи головного секретаря д-ра Я. Падоха, чи відвідин Таксасу п. М. Душник.

Тому моїм першим бажанням було запізнати та відвідати ті наші союзові Відділи, нав'язати з ними тісніший зв'язок та співпрацю, пізнати їхні потреби та недоліки, та по можливости допомогти їм у розбудові їхніх Відділів, щоби в їхні ряди включити по змозі якнайбільше наших громадян в тих місцевостях. В порозумінні із Головною Екзекутивою, за тих 4 роки я відвідав наші Відділи УНС, по два рази, у Лос Анджелесі і Сан Франсіско в Каліфорнії, та в Фініксі-Арізона, та по одному разові в Омазі — Небраска, Сент Джов і Сент Люіс, в Мізурі, Кензас Сіти — Кензас, Гюстоні, Тексас та Сіятлі у Вашинґтоні. Під час тих поїздок я не лише підсилював повищі Відділи приєднуванням більшого числа членів до них, але нав'язував з тими Відділами та їхнім членством тісніший зв'язок та полагоджував багато різних непорозумінь чи недоліків, які там існували. У кожній із тих місцевостей вдавалось мені полагоджувати невдоволення серед членів чи організацій які з різних причин затрачували довір'я до УНС, та ставились до нього критично, привернути їхні симпатії та довір'я до нашої праці, та переконати їх у правильнім та кориснім діянню УНСоюзу для цілої нашої спільноти.

У травні 1972 р. я заснував „Центральну" Округу УНСоюзу, у склад якої увійшли наші Відділи із Омаги, Лінколну, Сент Джову, Кензас Сіти і Денверу, та очолив її. Зорганізовано тут Округу для кращої координації праці, контактів та поліпшення союзової праці на тих теренах. З нагоди приїзду головного касира Уляни Дячук на Конвенцію Братніх Союзів до Тексасу в тому ж році, ми влаштували її зустріч з членами Центральної Округи на спільному засіданні в Омазі, Небраска, в тій мірі, щоб закріпити наш зв'язок із централею УНСоюзу. На жаль на тому й закінчено наш зв'язок, бо вже минулого року, єдиного голову із цієї Округи лише, не запрошено на З'їзд голів Округ, та лише у тій Окрузі не уряджено, як по усіх інших областях, ширшого З'їзду та наради для кампанії приєднання нових членів.

У листопаді 1972 р. в Лос Анджелесі, при допомозі голови тамошнього Відділу УНС, інж. А. Рудника, секретаря П. Сильчака та станичного Пластової Станиці пл. сен. Є. Людкевича, ми заснували новий молодечий пластовий Відділ УНС. 79-ий ім. д-ра О. Тисовського, який має усі дані нате, щоб в короткому часі зрости до одного із більших наших союзових Відділів.

Бажанням і найбільшою потребою тих наших Відділів є мати якийсь союзовий об'єкт, чи оселю, чи хоч би якийсь будинок на Заході Америки, який бувби вузлом, що пов'язував би всі наші Відділи разом, та був би центром, до якого провадили б наші союзові стежки з кожного нашого Відділу із тих теренів, та в якому сконцентроване було б наше союзове життя. Місце таке мало б бути нашою Меккою на Заході для нашого членства, а зокрема нашої молоді, яка не має де зустрічатися і познайомлюватися.

У підготові набуття такого об'єкту, який мали б набути члени УНС, а УНСоюз мав би лише уділити морґеджу, я працював і підготовляв під час своїх поїздок, підшукав уже і об'єкт, при обговорюванню з усіми членами Екзекутиви УНС, я мав їхнє схвалення і одобрення, бо він є конечністю не лише для закріплення та росту нашого УНСоюзу, але й цілої нашої спільноти на Заході Америки. Як усе було вже готове до зреалізування, на моє бажання офіційного затвердження того діла, головний предсідник И. Лисогір зажадав, щоб дати все це йому на письмі; та от добігає саме вже два роки, від того часу, як я йому таке письмо доручив, але на жаль до сьогодні не то що не одержав затвердження до зреалізування цього задуму та приобіцяння морґеджу, але навіть відповіді на нього.

Подібна доля стрінула також і фундацію ім. В. Балабана. Другою конечністю є присвячення більше уваги у приділюванню морґеджів членам Відділів та організаціям у Західніх Стейтах.

Третьою потребою, це набуття або побудування невеликого союзового апартаментового дому у Фініксі, стейту Арізона. Багато українців, в тому членів УНС, як з Америки так і з Канади, щороку, переважно взимі, на рекомендації лікарів, приїжджають там на декілька місяців на лікування. Тамошня громада не має можливостей їх примістити, та часто з тієї причини має ускладнення. Люди ці, це в більшості емерити, старшого віку, які потребують допомоги. Таку допомогу повинен дати їм наш УНСоюз. Дім такий був би там дуже побажаний, виправдав би себе. Тому я вповні рекомендую, уділити їм морґедж на цю ціль.

Як головний радний УНС я брав активну участь у всіх Річних Засіданнях Головного Уряду, як член у секції молоді, та як секретар у організаційній.

При голосуваннях над побудовою нового Союзового Дому, я голосував проти предкладеного пляну, бо вважав, що рішення Конвенційні ми мусимо респектувати, та не повинні переходити суми схваленої 27-ою Конвенцією у висоті 8½ мільйонів.

У листопаді 1972 р. я був делеґований репрезентувати УНСоюз на святкуваннях „Українського Дня" в Лос Анджелесі — Каліфорнія, на якому я склав привіт від УНСоюзу, та рівнож в тому часі там же репрезентував УНС на бенкеті влаштованому з нагоди 25-ліття місцевої української католицької парафії.

На закінчення хотів би я висказати своє завваження, а саме, що наш УНСоюз зійшов із своєї дороги як братня організація, розминається зі своїми ціллями та переходить на рейки звичайного забезпеченевого товариства. Тому на майбутнє треба нам застановитися та підшукати такі шляхи і методи допомоги нашим членам і громадам, щоби не-члени самі шукали нас та включувалися у наші ряди.

У нашій громаді я беру активну участь у нашому релігійному-громадському та політичному житті, як рівнож у політичному американському світі.

Тому, що на Захід Америки чимраз більше переїжджає наших людей із сходу на постійний осідок, звертаюсь до вас, вельмишановні делеґатки і делеґати із закликом „Лицем до наших Відділів на Заході", бо Захід потребує УНСоюзу, а УНСоюз потребує Заходу!

Головний радний інж. Мирослав Кальба у доповнені до свого друкованого звіту (стор. 146-147) відчитав наступні свої завваги:

Вперше вибрано представника Заходу до Головного Уряду УНСоюзу. Дякую за довір'я з вірою, що я його виправдав. Звертав я увагу зі спостережень, що в Головній Екзекутиві не було любови, співпраці і довір'я, без чого жадна родина не може бути міцною, тим більше така велика родина, якою є УНСоюз.

Екзекутива не респектувала рішень Конвенції. Попередня Конвенція схвалила будувати дім висоти 8 мільйонів долярів, а суму цю переступлено на багато більше. Тому я був одним з тих кількох, який голосував проти будови.

Екзекутива не респектувала і взагалі не розглядала рекомендації призначити пів мільйона дол. із замороженого фонду для уділення позичок нашій студіюючій молоді. Цим ми були б збудували живий хмаросяг, який заговорив би душею і серцем в обороні страдальної батьківщини.

УНСоюз зійшов із союзової дороги і пішов шляхом асекураційної організації, числячи лише сухими цифрами здобутих членів та суми забезпечення, а як братська організація себе не виправдав. Що він дав для членів чи громади? Якщо він ніс би більшу братню допомогу, тим відчинив би двері секретарям та влегшив доступ до наших людей, які ще стоять поза нашою організацією, поза УНСоюзом.

Звіт головного радного Євгена Репети

В цьому короткому звіті я бажаю передати те, що я робив на пості головного радного УНСоюзу протягом останньої каденції від травня 1970 р. до травня 1974 р. В ньому не буде включена моя активність, як обласного організатора протягом трьох років цієї каденції тому, що Головний Екзекутивний Комітет заборонив це робити. Я радше бажав би звітувати за організаційну ділянку, бо саме цій справі я посвятив був весь свій час, знання і енерґію. Тут мої осяги, мої сподівання і мої розчарування.

Ця заборона створює також поважні труднощі у писанні звіту тому, що дуже часто трудно, або просто неможливо розмежувати завдання головного радного від завдань обласного організатора. Наприклад, як належить трактувати мою ролю на зборах Округи чи зборах Відділу: як головного радного чи як обласного організатора?

Цей звіт складається з двох частин: а) Моя діяльність у минулому, б) Мої пропозиції на майбутнє.

До а)

1. Був на майже всіх річних і організаційних зборах Округ: Клівленду, Детройту, Чикаґо і Янґставну в роках 1970, 1971, 1972 і 1973.

2. Переводив сам, або при співучасті членів Головної Екзекутиви, вишколи секретарів і організаторів в округах: Чикаґо, Клівленду, Детройту і Янґставну, а також був викладачем і керівником англомовної групи на секретарсько-організаційному курсі на Союзівці у 1973 році.

3) З рамени УНС відвідував сумівські і пластові табори в місцевостях Чикаґо і Детройту, знайомлючись з їхніми проблемами.

4. Відвідував українознавчі школи та знайомив учнів вищих кляс з Українським Народним Союзом у: Чикаґо, Палатайні і Клівленді, роздаючи при тому учням усіх кляс союзові олівці і обкладинки на книжки.

5. Мав зустріч з дирекціями усіх наших парафіяльних шкіл в округах Чикаґо, Детройту і Клівленду і через них

передав учням союзові олівці і обкладинки. Разом з головним предсідником п. Иосипом Лисогором мали зустріч з учителями і учнями Української Вищої Школи при українській католицькій церкві Непорочного Зачаття у Детройті, знайомивши їх з працею УНСоюзу. На пам'ятку цієї зустрічі роздано учням союзові чорнильні олівці.

6. Репрезентував УНС на градуаційних святкуваннях Шкіл Українознавства у Чикаґо, Здвигах СУМА — Захід, святі української православної церкви у Гошені, Індіяна.

7. Завдяки моїм заходам змагуни круглів Детройту вже від двох років беруть участь у круґольному турнірі УНСоюзу.

8. Кожнорічно брав участь у Конвенції Конґресу Братських Союзів стейту Мішіґен і на останній був вибраний 3-тім заступником президента цього Конґресу.

9. Подав проєкт летючок, що їх видруковано в друкарні „Свободи" і подбав про те, що їх в кількості около 12.000 роздано у майже всіх місцевостях, де існують відділи УНС округ: Чикаґо, Клівленду і Детройту.

10. На доручення Головного Екзикутивного Комітету і в порозумінні з головами Округ договорювався з керівниками радіопередач про оголошування УНС на їхніх програмах у Чикаґо, Клівленді і Детройті і подекуди виготовляв частину текстів для цих передач.

б) Мої пропозиції:

1. Підвищити організаційну винагороду секретарям і місцевим організаторам від більших сум забезпечення.

2. Змодифікувати систему бонусів в той спосіб, щоб цим заохотити секретарів приєднувати членів на більші суми забезпечення.

3. Підвищити дивіденду членам на грамоти, що є в силі 10 і більше років.

4. Впровадити нові кляси забезпечення і додатки.

5. Поширити рекляму про УНС серед молоді через безпосередні зустрічі з нею в школах, на таборах, з'їздах, через організацію чи допомогу в організаціях різних конкурсів, турнірів, тощо, а при тому допомагати молоді фінансово у її різних виявах.

6. Збільшити суму кожнорічних стипендій для студентів з 10 тисяч до 30 тисяч.

7. Перевірити можливості створення поважного культурного фонду для підсилення наших культурних надбань в ЗСА і Канаді.

8. Затруднити за малою винагородою на експериментальній базі в деяких Округах референтів молоді.

9. Допомогти нашим громадам у більших скупченнях набути порядні громадські центри (комюніті сентерс).

10. Виготовити готові друковані формулярі, які секретарі і організатори можуть використовувати для виготовлення різних плянів забезпечення з ціллю кращої презентації нашого товару проспектам. Мета цього бала б подвійна: улегшити працю секретарям і організаторам, а також краще унаочнити проспектові потребу і можливість набути забезпечення.

11. Поробити всі можливі заходи для затруднення більшого числа добрих обласних організаторів та визначити з якнайбільшою докладністю їхні завдання.

Головний радний Євген Репета подав такі доповнення до звіту, що був надрукований:

У звітах зі засідань Головного Екзекутивного Комітету і річних нарад Головного Уряду постійно критиковано Організаційний Відділ за малі осяги в організуванні нових членів. Інші департаменти, згідно зі звітами, працювали зразково, а організаційний постійно недомагав. Насправді, коли взяти до уваги незвичайну неприємну ситуацію в послідних п'ятьох роках, коли то велике число членів відійшло з виплаченими грамотами та цілковите задержання нової еміграції, то висліди в організуванні членів є імпозантні. В порівнянні з вісьмома братськими союзами інших національностей щодо росту в роках 1966-1971 як: Бнай Зіон, Хорватський Союз, Чехо-Словацький Союз Америки, Перший Католицький Союз Словацьких Жінок, Перший Католицький Словацький Союз, Греко-католицький Союз в ЗСА, Польський Народний Союз, Польський Римо-католицький Союз Америки — ми стоїмо так: а) в рості загальної суми забезпечення на 5-му місці, б) в рості, зглядно в зменшенні числа грамот на 4-му місці, в) у збільшені наших активів на 5-му місці, г) у збільшенні вкладок на 2-му місці, а щодо відсотків за наші інвестиції на 6-му місці.

Коли взяти до уваги також асиміляцію нашого суспільства та відхід наших людей, то вислід організації нових членів виглядає більше, як задовільно. Згідно з парафіяльною хронікою найбільшої нашої католицької парафії в Детройті за рік 1972 — 41 дітей охрещено у тому році, 32 звінчалося (з того лише 11 пар українських батьків, а решта мішані), 85 людей померло. У парафіяльній школі є 314 дітей (20 менше, як у минулому році). У Середній школі (гай-скул) є 187 учнів (17 менше, як у попередньому році).

Коли мова про організаційні видатки, чи кошти продукції, то вони значно нижчі, як кошти адміністрації. Адіміністративні кошти за 4 роки виносять около $1,900,000, а кошти продукції около 1,566,000 дол. Для цього роду установи — це доволі низькі кошти продукції. Тому в порівнянні до цих коштів — висліди організаційної праці є більше, як задовільні.

Звіт головного радного Андрія Джули

Our 28th convention which is meeting in Philadelphia, Pa., on May 20, 1974 is making history.

First, we are assembled in the city of Brotherly Love, the birthplace of our constitution. We are a fraternal, which means a brotherly organization.

Second, we are now occupants of our "Ukrainian Building" in Jersey City, N.J., which we dedicated on February 22, 1974, the birthday of the father of our country.

As to my activities for the preceeding year, first, two regional meetings were held. The first on March 25 and the second on September 21. Both meetings were well attended by the Branches in Western Penna, and they proved constructive to the assembled members.

Our Eighth UNA bowling tournament which was held in Ambridge, Pa., on May 25 and 26, was well attended and enjoyable to the bowlers who participated.

Our ninth toruament will held at the conclusion of the Convention on Saturday and Sunday, May 25 and 26, in Rochester, N.Y. It is chaired by William Hussar, a pas Supreme Advisor.

All assignments that were given to me by our Supreme President and our Supreme Treasurer were executed. As to my activity in Branch, 161, 19 new members were organized in 1973. Ten new members were accepted this year into the Branch prior to this convention.

I hope that the great enthusiasm displayed by all the delegates and Branch oficers will be doubled at the end oi this convention. I predict that in 1976, the 200th anniversary ot our country, our organization will have a membership of 100,000.

Головний радний Андрій Джула додав до свого друкованого звіту наступне:

Mr. Flis, as you will note it took me only 5 seconds, not 5 minutes, to the mike. Four years ago, as I left home for the Convetion, my wife, Stephanie, asked me, as I left for the Convention, that I do not talk too much, and be shut up. Sunday as I left for this Convention, my wife, Stephanie, requested of me to behave, and that in few years, with the convention's consent, I may be given a chair with the honorary, past officers. But, — listening to the fine talk given by the Honorable Judge, John Gonas, of the Hoosier State of Indiana, and that my parents were Lemko's, and I a 100% Lemko, Judge Gonas in his speech instilled enthusiasm and spirit into my heart, I at this time will leave the chair vacant. To those American-born delegates, who do not understand what I said in English,I will be most happy to have it translated for you. For those of you who wonder why the long blank space is on my report, the answer is, as given to me by Mr. Dragan, editor of the Svoboda, and Zenon Snylyk, editor of the Weekly: Andrew, that is what happens when you "streak" on your report.

Заступник предсідника Конвенції Юрій Гвоздулич, який проводив сесією, ствердив, що на цьому закінчено звітування головних урядовців. Він зарядив тоді, точно о год. 10:30 ранку десятихвилинну перерву.

Після перерви провід нарадами перебрав предсідник Конвенції адв. Іван Флис. Він звернувся із запитанням до делеґатів, що зробити з бальотами виборів членів Комісій: Виброчої, Просьб і Секретарських Справ, вибір яких вже проголошено і затверджено. На пропозицію делеґата 57-го Відділу Михайла Савкова, піддержану делеґатом 15-го Відділу Остапом Зинюком, вирішено ці бальоти знищити.

Тоді предсідник попросив до звіту головного редактора „Свободи" Антона Драгана.

(Продовження буде)

Засновуймо зразкові українські родини

Кожна українська родина, що живе поза межами рідного краю, старається виховувати дітей у нашому національному дусі, вщеплюючи їм знання рідної мови, любов до культури свого народу, та наснажуючи у християнській вірі. Тому багато наших родин посилають своїх дітей до українознавчих шкіл, та записують до українських молодечих організацій.

На жаль, не всі родини втішаються бажаними наслідками своєї виховної системи. Тому варто згадати, на шпальтах преси, про ті родини, яким пощастило, бодай частинно, осягнути мету.

Автор цих рядків хоче поділитися з читачами своїм приємним враженням про осяги родини Иосипа та Розалії Коколюс. Вони є довголітніми членами нашого середовища, що згуртувалося при домівці Осередку СУМА ім. Крут та 24-го Відділу ООЧСУ на далекому півдні міста Чикаґо.

Иосиф Коколюс, наснажений ідеологією СУМ в Німеччині, приїхав до Чикаґо в 1950 р. — і відразу зактивізувався при заснуванні вище згаданої домівки СУМА —ООЧСУ. Його дружина Розалія включилася до активу сумівських гуртків, хорового й драматичного.

Бажаючи здійснити національно-виховну ідею, батьки Коколюс записали своїх синів, Иосипа та Григора до юнацтва СУМА та до Українознавчої Школи СУМА-ООЧСУ. Незадовго обидва хлопці відзначились у праці сумівського юнацтва, а саме: у спортовому, хореографічному гуртках.

Доволі рідкісне та вельми відрадне явище, що обидва згадані хлопці вживають українську мову, як у хаті, так і поза нею.

Цікаво також, що згадані Иосип та Григор Коколюс зуміли бути зразковими юнаками не тільки в українському середовищі, але також в американській школі. Син Иосип Коколюс осягнув свою мету, склав маґістерські іспити з електротехніки та сьогодні викладає цей свій улюблений предмет в американському коледжі. Молодший син Григор студіював „бизнесознавство" на університеті Айова, а поруч з тим здійснив мету, тобто пробився у члени славної дружини футболу під назвою „Кавбойс" у Даллесі.

Однак — і це чи не найважливіше для батьків і всіх нас — обидва сини родини Коколюс подружилися з українськими дівчатами, сумівками, а саме: Иосип з Галиною Поліщук, а Григор з Даркою Носенко.

Г. Д.

„Кольорама — 74" 86-го Відділу СУА

Тією успішною „Кольорамою", що відбулася в неділю 13-го жовтня ц.р. на площі школи св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж., 86-ий Відділ продовжив, черговим кільцем, свій відносно довгий лацюг культурно - мистецьких імпрезах, що їх він в останніх 9-ти роках влаштував.

Це вже вдруге 86-ий Відділ СУА влаштував виставку дитячої творчости, яку назвав „Кольорамою". Ця назва зокрема підходила цьогорічній виставці, не тільки з огляду на різноманітні краски малюнків і рисунків наших найменших, але й з огляду на їхнє розміщення, на тлі мальовничої панорами кущів й дерев, листя яких прикрасила золота осінь.

Сотні глядачів із зацікавленням і приємністю відвідали цьогорічну виставку, подивляючи картини окремих молодих талантів та їхню цікаву тематику. Ряд цих картин відзначило добірне жюрі, в складі таких відомих мистців, як: М. Черешньовський, П. Холодний і Д. Дорош.

Згідно з оцінкою цього жюрі перші нагороди (грошові сертифікати) одержали: Л. Шолдра з Джерзі Ситі, Л. Білинська з Іст Гановеру і М. Савицька з Кренфорду. Другі нагороди — грамоти і стяжечки та приряди до малювання — вручено таким дітям: Б. Полянському з Савд Орендж, Л. Ворох з Вест Орендж, Х. Стеранці з Юньйон, І. Оґараї з Нюарку, О. Марків з Нюарку, У. Голубець з Ірвінґтону, Н. Воронці з Ірвінґтону і Х. Остапяк з Пайн Бруку. На закінчення виставки, в присутності жюрі, в якому почесним членом був о. парох Малюґа, членок Управи 86-го Відділу і численних гостей, відбулося урочисте вручення нагород молодим „мистцям". Тією точкою проводила членка Управи Відділу М. Савицька. Нагороди вручала голова Відділу Наталка Клапіщак. Організацією цьогорічної „Кольорами" займався окремий Комітет в складі: Л. Цяпка, М. Граб, О. Стеранка і Н. Клапіщак.

До більшого успіху тієї імпрези у великій мірі причинилися теж: Л. Стебельська і Л. Лапичак, яким як і згаданому Комітетові належить признання і щира подяка.

Анна Твардовська
(прес. референтка)

До підготови ювілею Української Вільної Академії Наук

Наступний 1975 рік є ювілейним роком не тільки УВАН в Канаді й ЗСА, в їх 25-ліття, але також історичним ювілеєм українського академічного руху на протязі історії України.

В цьому році минає 360 літ з перших кроків в напрямі створення нашої славної Академії Петра Могили, бо в 1615 р., розпочаті були заходи до створення Братської Школи в Києві, з якої зродилася Академія Петра Могили.

Ця Могилянська Академія, проіснувала до 1810 р., коли царський уряд Росії обернув її в богословську Академію (так звану Київську Духовну Академію) для виховання вищого духовенства православної церкви. З часу цієї анексії проминуло 165 років і 1975 р. — річниця нашої втрати.

Нова Українська державна Академія Наук, основана в 1918 р., в суверенній українській державі, діяла, як така, до 1930 р., коли московська влада СССР перелазвала її з української Академії на Академію УССР, поставивши її під диктатуру і на службу СССР. В 1975 р. сумна річниця — 45-ліття цього насилля.

Українську Академію у вільному світі — УВАН — створено в 1945 році. В наступному році 30-ліття.

УВАН в Канаді і в ЗСА створено в 1950 р. і в 1975 р. ювілей її успішної діяльности за чверть століття.

Ці історичні події заслуговують на те, щоб рік 1975 проголошено ювілейним роком Української Академії Наук.

Як минулий 1974 рік проголошено ювілейним роком століття Наукового Товариства ім. Т. Шевченка, так в свою чергу рік 1975 нехай буде присвячений належному відзначенню історичного значення й заслугами перед українським народом наших академій наук, а спеціяльно діяльності й завданням Української Вільній Академії Наук у Вільному Світі.

Після цього короткого вступу подаю загальний огляд діяльности й досягнень Української Вільної Академії Наук в Канаді.

Ідея створення УВАН в Канаді виникла в рядах президії УВАН в Мюнхені, що була першою й основною Академією у вільному світі. Президент її сл. п. проф. Д. Дорошенко прибув до Канади в 1947 р. а в 1949 р. прибули також члени президії УВАН в Мюнхені — проф. Л. Білецький і проф. Я. Рудницький. Створилася трійця членів президії основної УВАН і її заходами створено початкову організацію УВАН в Канаді, яка фактично й організовано почала свою діяльність в 1950 р.

За минулих 25 років, із скромних початків, без всяких засобів які звичайно мають наукові установи державних народів, переведено колосальну працю. Поряд публічних сесій і дослідчої праці розпочато видавництво наукової літератури, як серіями дрібних публікацій, так і великими книжними томами. Серійні видання служили двом завданням: опублікуванню менших наукових праць і популяризації імени УВАН й української науки серед широкого наукового світу. В серійних виданнях взяло участь поверх 80 авторів. Обидва завдання виконано з великим успіхом. До книг великими томами згадаю видання „Кобзаря" Т. Шевченка в 4-ох томах опрацьоване й редаговане бл. п. проф. Л. Білецьким.

Це видання „Кобзаря", академічне в тісному розумінні цього слова, а заразом і приступне широким поясненнями й коментарями проф. Л. Білецького, зайняло поверх 2000 сторінок і два роки праці, 1952-1954, і стало сіллю в оці Москви та її прислужників, як перешкода їм у викривленню великого пророка України. З допомогою до видання цього коштовного накладу прийшли громадяни, що зрозуміли велику вагу його і оцінили також ролю Академії.

Другими великими томами вийшли дослідчі праці проф. Я. Рудницького — його збірники матеріялів українсько-канадського фольклору: „Матеріяли до українсько-канад. фолкльористики й діялектології, три томи коло 700 сторінок, 1956-1963 рр., третій том англійською мовою в перекладі пок. О. Іваха, для університетських студій для не-українців. Також том під назвою „Франкіяна на заході" (властиво в Канаді), збірник кількох авторів, 236 стор., 1956 р.

Ці видання також УВАН змогла зробити завдяки грошовим жертвам небагатьох українських „меценатів", з мозолями на руках і щирим патріотичним серцем та зрозумінням важливости української вільної науки.

Великими томами також видано дослідчі праці д-ра М. Марунчака: „Студії до історії українців Канади" 5 томів, поверх 1500 сторінок, 1964-1974 рр., „Історія українців Канади, два томи, 1967, 1973, „Історія українців Канади" англійською мовою, монументальний том коло 800 ст. Уможливлення таких коштовних видань осягнуто також завдяки щедрим пожертвам таких же не так численних, наших меценатів з мозольними руками, та даровій праці авторів, бо в УВАН всі члени працюють без заплати. Перші невеликі грошові допомоги з боку урядових установ канади складали лише певну частину видатків.

Також треба додати до цих томів у виданні УВАН працю автора цієї статті — першу історію української літератури в Канаді англійською мовою „Гісторії оф Юкреніян Літеречюр ін Кенеда" видану в століття Канади. Ця праця увійшла вже в університет та високі школи, як один з підручників.

Список лише оцих видань показує, яку важливу науково-джерельну працю перевела й виконала наша Академія і який дорогоцінний вклад зробила в скарбницю української науки, культури і загального поступу до здобуття належного гідного місця в Канаді й у вільному світі взагалі, та в боротьбі за свободу українського народу і його вільної думки й слова.

Без існування УВАН перечислені вище осягнення були б неможливі.

Та не тільки в цьому напрямі йшла діяльність УВАН. Управа й чільні члени УВАН брали діяльну участь у всіх важливих ділянках загального культурного руху — українського, канадського й світового.

Згадаю тут лише діяльну участь в переслуханнях Королівської Комісії Канади в справах двомовности й двокультурности, домагаючись перетворення її в комісію багатокультурности й визнання української мови в Канаді конституційно. Організована, з ініціятиви УВАН, Українська Наукова Рада (з УВАН, НТШ і ще кількох академ. установ) провела досить діяльну працю в цьому напрямку. УВАН безпосередньо й через Наукову Раду брала постійну участь в Президії КУК, підтримуючи з наукового сектора акцію КУК у справах оборони прав і свободи українського народу на рідних землях, і т. і. УВАН поробила широкі академічні зв'язки з науковцями й їх інституціями в широкому світі через міжнародні наукові конґреси, обміном видань і т. п.

Двадцять п'ять років, що минають, це велика розроблена ділянка на полі поступу і впливів українського наукового сектора в загальному русі українців у вільному світі до належного нам місця в „народів вільних колі". Це праця одного покоління. Її розпочали старші, заслужені вже науковці, що принесли її ідею в Канаду і переводили її в практику, в канадський український ґрунт, вростаючи в нього. За цей час виросли й ще підростають наші молоді наукові сили — їх уже ціле багатство в Канаді — і вони мають влучитися в ряди УВАН, щоб продовжувати її діяльність відповідно до нових, кращих, а разом і складніших обставин. Останні два роки, що минають, були в діяльності УВАН підготовою до нових обставин, нових завдань, щоб іти не тільки вперед, а й вгору — до вищих ідеалів. Сама структура УВАН тепер поширена. З дванадцяти дійсних членів за конституцією УВАН з 2-го червня 1958 р. це число зросло до 32-ох дійсних членів (академіків), з додатком членів - кореспондентів та членів - співробітників.

Ювілейний 1975 рік має стати завершенням першого етапу УВАН в Канаді і початком нового, з більшими завданнями, поширеними ідеями, з більшими можливостями і, розуміється, більшими успіхами. На зміну старшим приходять молодші й молоді наукові сили.

Д-р М. І. Мандрика

* В серійних виданнях взяло участь поверх 80 авторів.

* Найновіша праця д-ра Марунчака про українську „діяспору" в межах СССР („Українці в СССР поза кордонами УССР", 248 стор) додає ще одну дуже цінну раритетну розвідку до його дослідів.

Молодими силами...

Молодими силами, цього року, влаштовано в Боффало Свято для відзначення 56-их роковин Листопадового Зриву. Участь у влаштуванні цього Свята взяла молодь зорганізована в Пласті, в СУМА і в Українському Студентському Товаристві. Члени цих організацій виконали більшу частину програми Свята. Її доповнили проф. д-р Омелян Пріцак — святочним словом і гурток „Юний Гомін" із сусіднього Рочестеру — вокальними точками. Програму Свята відкрила Діяна Райца — референт молоді при місцевому Відділі УКК і рівночасно голова Ділового Комітету по влаштуванні Свята. Почесним Головою Ділового Комітету був голова місцевого Відділу УККА Василь Шарван, бо під патронатом УККА відбувалося Свято.

Молодь не забула про учасників Визвольних Змагань, які живуть у Боффало. З цих учасників створено Почесний Комітет.

На тлі українського національного прапора, що його внесли на сцену представники молодечих організацій (Роман Лоза від УСТ, Калина Бельмеґа від СУМА, Діяна Завадівська від Пласту), пластун Андрій Прищляк відчитав Відозву Української Національної Ради. Далі на програму склалися: три деклямації юних виконавців — Діяни Стасюк, Романа Макуха і Наталки Середюк — монтаж „Листопад" (названий у „програмці" „Самодіяльною Грою") виконаний новачками й новаками під проводом Олега Борачка, Степана Шишки, Уляни й Діяни Гаврилюк, виступи вокального гуртка „Юний Гомін". „Юний Гомін" виступав у двох групах: суто вокальній і інструментально-вокальній. Інструменти для останньої служили за акомпаньямент. Із святочним словом виступив проф. Пріцак.

Сцену прикрашувала емблема Львова, роботи Марти Гаврилюк і Діяни Райци.

Користаючи, що в Боффало перебував проф. Пріцак, місцевий Відділ ФКУ, влаштував зустріч громадянства з професором.

М. Л-а

День Подяки і ювілей журналу „Наше Життя" в Клівленді

Дня 27-го жовтня ц.р., Окружна Рада Відділів СУА при співпраці 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки в Клівленді влаштувала День Подяки з нагоди 25-ліття масового поселення політичної еміграції в Америці і 30-ліття журналу СУА „Наше Життя".

Свято відбулося у приміщенні української католицької церкви св. Иосафата на Пармі, О. При президіяльному столі, прибраному чудово за зразком інженера Ірини Кашубинської, займали місця отці Сірко і Оришкевич, почесна гостя Уляна Любович Старосольська, головна редакторка журналу „Наше Життя", посадник міста Клівленду п. Перк, д-р Б. Футей, спонзори давньої еміграції, голова Окружної Ради М. Грушкевич, голова Ділового комітету Ольга Дем'янчук, а голова 33-го Відділу С. Цегельська відкила програму свята, привітала почесних гостей і розказала про доцільність цього свята.

Опісля промовила М. Грушкевич. О. парох Сірко відмовив молитву. Далі промовляв посадник міста п. Перк, що назначив д-ра Футея на голову святкування 200-річчя Америки в Клівленді. Він порівняв долю українського народу з долею чеського народу — доля України не є для нього чужою.

Після обіду слідувала доповідь ред. Уляни Любович-Старосольської. Вона нав'язала працю основниць українського жіночого руху в Краю з працею еміграції. Будучність нашої праці залежить від молодого покоління, яке мусить творити щось нового, одначе мусить опертися на досвід старших, а старші розумітимуть нові напрями молодого покоління. „Наше Життя" має допомагати у виконанні наших завдань.

Відтак був виступ юних танцюристів СУМА ім. Тараса Шевченка під проводом інж. Віктора Богуславського. Гарне враження викликала велика група дівчаток і хлопчиків, що під такт музики виконували свій хоровід. — Строї діттей за малими вийнятками були однакового стилю. Солістка Д. Слободян відспівала кілька пісень. Ярко Сидір деклямував вірш про поворот в Україну. Гумореска виконана Р. Бачинською, М. Галяревич, Л. Голіян, О. Хміляк, Д. Якубович і Г. Яцишин про життя політичної еміґрації викликала бурю оплесків. Супровід фортепіяну виконала Г. Яцишин.

У програмі свята була на залі виставка-перегляд української жіночої преси „Нова Хата", „Наше Життя і ін. видання журналу. Також представлено дуже цікаву техніку друку.

П. О. Дем'янчук закінчила програму молитвою СУА. Після молитви о. Оришкевича, відспівано український національний гимн.

Присутніх на залі було к. 400 осіб.

Уляна Білецька

Тенісовий турнір у Чикаґо

Цього року, Український Тенісовий Клюб у Чикаґо влаштував на власних грищах два турніри. Навесні був турнір двійок, а восени одиночний. В цьому турнірі взяли участь 55 грачів. Зацікавлення тенісом постійно зростає. До старших приєднуться щораз то більше молоді. Теніс притягає більше відвідувачів на нашу Оселю в Равнд Лейку.

Цей осінний турнір був за чаші каси „Самопоміч". Погода дещо відтягнула фінальні змагання, але коли настало „бабине літо", то турнір вдалось закінчити.

Кінцевий вислід його такий: чоловіки: д-р Р. Вірщук переміг В. Копача; жінки: А. Харук перемогла Д. Гартлер; сеньйори: О. Гладкий переміг д-ра Харука; юнаки: М. Копач переміг Б. Копача; хлопці: М. Джулинський переміг Ю. Харука.

Управа тенісового клюбу висловлює вердечну подяку кредитівці „Самопоміч" за прихильність та за фінансування чаш. Із свого боку управа закликає своїх членів, які ще не стали досі членами „Самопомочі", щоб при найлижчій нагоді приєднались до гурту.

До побачення на нашій Оселі — приблизно за шість місяців!

Д. Г.

Літературно-Мистецький Вечір 86-го Відділу СУА в Нюарку-Ірвінгтоні

Цю першу літературно-мистецьку імпрезу, осінньо-го сезону, що відбулася в залі православної церкви при вул. Лайонс в Ірвінгтоні 4-го жовтня, відкрила голова Відділу, Н. Клапіщак, привітавши присутніх та передавши дальше ведення програмою голові Об'єднання Посьменників „Слово" — І. Костюкові. Прелегент, висловивши признання 86-му Відділові за влаштування цієї імпрези, представив гостей - мистців слова і „пензля" та „долота", Юрія Стефаника і Якова Гніздовського. Юрій Стефаник, говорив прелегент, особливий гість. Він сам заслужив собі на пошану бути сином славного батька, давши нам багато праць із літературознавства та наукових дослідів. Карався в польських, німецьких і російських тюрмах. Написав праці про Шевченка, Франка, Василя Стефаника, Осьмачку, Симоненка, Левицького, Понеділка, Андієвську. Він — голова канадського „Слова" і провідний його діяч.

Якова Гніздовського, видатного різьбаря, графіка і маляра, прелегент відмітив ще, як автора багатьох праць на літературно - мистецькі теми.

Цікавою була доповідь Ю. Стефаника про перших українських поселенців в Канаді. На початку доповідач дав критичний перегляд есею „Вільні Землі" Джеймса Мк Грегора про українських поселенців у провінції Алберта. В цій праці подано факти про трагічну ролю бідних неграмотних українців, що були дискриміновані. Вони тяжко працювали, корчували ліси, були ізольовані від інших поселенців. Далі є опис пісень, танців і мови цих українських поселенців, їхні перекази, романтика. На закінчення тієї праці автор відмітив участь українців в суспільному житті Канади, яку започаткували нащадки українських поселенців, закінчивши вищі школи тієї країни.

Другою темою доповідача була розповідь про Шевченка, його дитячі роки, мандрівку з Енгельгардом, перебування Шевченка в Петербурзі 1837-1843, викуп з кріпацтва, його поезії.

„З черги кілька слів про себе сказав мистець Яків Гніздовський, розповівши про початки своєї творчости і їхній процес, аж по сьогодні.

На закінчення тієї цікавої імпрези відбувся показ відзначеного фільму, митця тієї ділянки — Новицького „Варани в дереві". У цьому кольоровому фільмі, при модерній музиці представлено мистця Гніздовського при праці його дереворіту. Імпреза закінчилася перекуском.

Анна Твардовська
прес референтка

Фортепіяновий концерт Зені Кушпети У Детройті

Дня 6-го жовтня ц. р. в залі „Детройт Інститут оф Артс", відбувся концерт молодої піяністки з Торонто — Зені Кушпети. На програму складалися твори — Мендельсона, Бетховена, Шопена, Дебюссі, як також українських композиторів — Ревуцького, Богданова та Фіяли.

„Варіясіон серієзе" ґ-моль оп. 54 Мендельсона з оригінальною темою композитора зразу ввели слухачів в царину романтичної музики. Сімнадцять варіяцій, що безперервно слідують по собі, творять цілість своєю тематичною зрізничкованістю. Цей музичний твір добре надавався на початок концерту, бо в ньому виконавець міг розігратися і зразу показати свою вмілість. Пізня у своїй творчості соната Бетховена оп. 109 Нр. 30 Е-дур рідше виконувана через свою складність. Вона тричастинна. „Анданте" — це знову вдумлива, скрайньо спокійна тема для шістьох варіяцій. В останній варіяції тема розширюється трілерами і орнаментацією — тяжка до виконання. Обі ці композиції піяністка виконала дуже вдало. Соната була так гарно клясично заграна, як рідко коли чується на естрадах. Вона мала динамічність і велику скалю експресії, що відтак переходила у співучість і незаколочений спокій. Зміна тону і настроїв — так потрібна кожному гнучкому виконавцеві, відчувалась в цілій грі.

Після перерви — три українські композитори. Два прелюди Еє-дур і б-моль Л. Ревуцького в дещо за скорому темпі, через що пропадають багато гарних викінчень і слухач неспроможний всього схопити. В Богданова „Думі" виконавець заспівала речитативною, степовою піснею з великим зрозумінням тону. Фіяла — токката, хоча композитор модерний, і видавалося через це тяжко сприємливий, одначе токката подобалася публіці. Була чисто і дуже виразно подана в своїх контрапунктичних переходах, а мелодійна в середній частині. Але вершком вмілости піяністки був Дебюссі. Це три прелюдії з другого тому: перша — альтеровані терції, друга — зів'ялі листя, і третя — штучні вогні. Альтеровані терції — це головокружна прелюдія альтерованих терців у різних видах — дуже цікаво виконана. „Зів'ялє листя" — спокійно, майже аж до завмирання пливуть акорди. Це гимн осени, де зів'ялє листя це ознака припинення життя, великого суму і меланхолії. „Штучні вогні" — остання із 24 прелюдій, вимагаюча у своїй техніці. Дебюссі скомпонував її на честь Дня Бастилії, коли Париж святкує велику перемогу революції над середньовічною тиранією. Летять штучні вогні над Сеною, розприскуються міріядами кольорів. Така ж музика! Виконання піяністки не могло бути краще. Думаю, що й сам композитор не міг би постидатися такого виконання! Кожній із цих прелюдій піяністка віддала, що належало! Чи в терцієвій її динаміче темпо, чи в другій її сум і достойність, чи вкінці в третій величезну легкість і грацізність. Останньою точкою програми був ноктюрн оп. 27, Нр. 2 і друга Ф-дур Шопена. Обі ці твори виконано з пітоменною композиторові мелодійністю. Ліва рука в ноктюрі, як і „Думі" була дещо за сильна. Наддатком був динамічний прелюд Шамо ч. 11.

В загальному, успіх концерту був дуже великий. Не було нікого зі слухачів кому гра не подобалася. Пам'ятімо, що Зеня держалася першорядно. Також її технічна спроможність в переходах із сильних динамічних ходів в пропрацьовані, опановані мелодії вказує на велику рівновагу і контролю клавіятури. Зеня відчуває музику дуже добре. Вона артистка.

Марта Тарнавська

Василь Гавреляк обраний на посадника Едмонтону

Едмонтон. — В міських виборах міста Едмонтону, які відбулися 16-го жовтня ц. р., перемігши п'ять інших кандидатів був обраний на посадника цього міста, після дев'ятилітньої перерви, український Василь Гавреляк, відомий промисловець та церковний і громадський діяч. Василь Гавреляк здобув таку поважну кількість голосів, як всі інші п'ять кандидатів разом, між ними також дотеперішній мейор д-р Айвор Дент.

З українців вибрано ще на міського радного молодого адвоката Лаврентія Дікура, який на 17 кандидатів дістав найбільше голосів. Інші українські кандидати, між ними також кандидат на мейора Іван Горобець, перепали у виборах.

Студентська Громада в Іллинойському університеті

Відбулися вже треті сходини Української Студентської Громади при Іллинойському університеті в Урбана, Іллиной. Нова управа вже приготовила плян праці та студенти готуються до діяльности Громади в цьому, 1974-75 ., шкільному році. Ця Громада складається із студентів та викладачів українського походження, або які цікавляться Україною. Вона існує від 1956 року.

Перші сходини, на початок місяця вересня, відкрив уступаючий голова Роман Тарабан. Після традиції ці сходини відбулися в домі академічного дорадника Громади, д-ра Дмитра Штогрина. Давніх членів Громади на цих сходинах зустріла приємна несподіванка, бо прибули 24 особи, а за останніх років членство Громади рідко коли доходило до двадцяти осіб, а в цьому році, рахуючи ще прізвища тих, які не змогли прибути, Студентська Громада нараховувала понад 35 осіб. На цих сходинах обрано нову управу в складі: Володимир Кубіда — голова, Пола Сенек — заступник, Андрея Моцюк — писар і Ірина Голод — скарбник.

Останніми роками Громада старалася усіми способами розповсюджувати українство серед студентів, вчителів і загальної публіки в Іллинойському університеті, в околичних містах Урбана та Шемпейну. Влаштовувано виступи українського танку, співу, музики, виробничого мистецтва, виступи на міжнародних виставках, на українських вечорах тощо. Кожного року університет влаштовує т. зв. „Інтернешенал Фер", в якому громада бере участь у формах виставки, виступах з народними танками та піснями та в показах українських народних строїв. Давніше, Громада влаштовувала фільми та доповіді відомих українців. Два роки тому Громада розпочала заходи, щоб відкрити постійну українську виставку в університетському музеї.

Цьогорічна Громада плянує продовжувати та поширювати працю попередніх Громад. Вже обрано Комітет для підготування цьогорічного „Інтернешенал Фер" та працюю над „Українським вечором".

Управа також старається розпочати проби українського танку для тих членів, які бажають навчитися. Управа продовжує збирання гроше та речей для відкриття виставки в музею. Управа музею заявила, що можливо в часі Великодня виставка вже може бути готова.

Громада теж дає своїм членам можливість розваги. Розпочалися зв'язки зі сусідним університетом Істерн Іллиной, в якому є мала група українських студентів. Кожного понеділка члени Громади грають відбиванку. Заплановано різні виїзди. Товариські зустрічі служать для створення дружньої атмосфери серед студентів, які прибувають із усіх сторін ЗСА. Хоча більшість українських студентів є з околиці Чикаго, члени Громади походять також з Пенсильвенії та Ню Йорку.

Найцінніший проєкт, яким Громада займається цього року, це поширення програми українських студій. На Іллинойському університеті вже існують два курси українознавства: українська граматика (початкова та заавансована) та українська література. Курс української літератури відбувається щодва семестри, цебто один раз річно. На наступний, 1975-76, шкільний рік, Громада пляне поширити цю програму до тієї міри, щоб література та граматика відбувалася кожного семестру (два рази річно) та ще плянує додати курс української культури. Як це вдасться успішно, існуватиме можливість в майбутньому поширити ще й цю програму.

Найбільш потішаюче явище цього року для Студентської Громади, це несподіваний зріст членства. Хоч університет лежить у віддалі лише 140 миль на південь від Чікаго, все ж ніде близько не існують українські середовища. Ще й до того батьки не дуже радо висилають своїх дітей до школи поза містом. Проте, Іллинойський університет стоїть на високому академічному рівні, а найновіші дані вказують на те, що студент, який закінчив студії на цьому університеті, отримує працю швидше, чим пересічний американський студент. Можливо ці інформації спричинять ще більший зріст Громади в наступному році.

Т. Д.

Південну Африку позбавлено дальшої участи у Генеральній Асамблеї ОН

Ню Йорк, Об'єднані Нації. — Більшістю 91 до 22 голосів Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй у вівторок, 12-го листопада ц. р., Південній Африці відібрала право участи в дальших нарадах Генеральної Асамблеї. Хоч Південна Африка залишається й надалі членом цієї світової організації, то рішення, яке не має прецеденту в історії Об'єднаних Націй, викликало різні коментарі у світовій пресі. Це рішення означає, що представники Південної Африки не мають права займати свої попередні місця, говорити чи голосувати. Представник З'єдинених Стейтів Америки безуспішно намагався оспорювати процедуру суспендування. Застереження до цієї процедуральної практики висловили також представники Великобританії, багатьох держав Західньої Европи, Південної Америки та інших. Однак предсідник Генеральної Асамблеї, міністер закордонних справ Альжиру Абделязіс Бутефліка, помимо застереження, піддав пропозицію під голосування. За суспендуванням голосували усі комуністичні держави на чолі з Москвою і численні малі африканські й азійські держави. Дев'ятнадцять країн здержались від голосування. В часі голосування місця представників Південної Африки були порожні, вони не взяли участи в тій сесії нарад.

Руслов Ф. Бота, представник Південної Африки, намагався відбути зустріч з предсідником Асамблеї, але йому сказано, що все одно йому не дадуть слова на залі нарад. Уряд Південної Африки вніс формальний протест проти незаконного поступування. Деякі західні дипломати висловили думку, що поступування деяких країн можна б сміливо назвати „політичним підкупством", бо представники чорного африканського континенту робили виразний натиск на арабські країни, погрожуючи їм відплатою у голосуванні над палестинською справою, якщо вони голосуватимуть проти виключення Південної Африки.

Появився „Мій Буквар" — Якова Козловського і методичні порадники для учителів

Торонто. — Тут, цього року, вийшов 114- сторінковий шкільний підручник „Мій Буквар" — авторства Якова Козловського. Книжка ця надрукована за фінансовою допомогою Департаменту внутрішніх справ, Відділу багатокультурности в Канаді. Окрім заподаного тексту з ілюстраціями Марти Трофим-Тарновецької, в підручнику: мапа України, сторінка з поясненнями транслітерації українських літер і дві таблиці з буквами і знаками інтерпункуації.

Із цього ж самого видавництва, накладом автора, вийшли книжечки в двох томиках, з тим же заголовком „Мій Буквар", це методичні порадники для учителів; тут різні вправи, що їх можна переводити з учнями й українсько-англійський словник.

Професіоналісти про проблему політичної співпраці

25-го жовтня відбулася в Ню Йорку чергова зустріч Конференції Українських Академічних Професійних Товариств. Ці сходини були цікаві тим, що їх присвячено, цим разом, не професійним питанням, а дуже актуальній політичній справі. На них обговорено „Проблеми співпраці політичних середовищ української діяспори". Головними доповідачами були: д-р Степан Ворох від Українського Лікарського Т-ва Північної Америки й д-р Володимир Трембіцький від Українсько-Американської Асоціяції Університетських Професорів.

Д-р Ворох накреслив дотеперішній шлях концепції української політичної співпраці на еміграції й подав основні думки найновішої пресової дискусії навколо цього питання. Він зупинився зокрема над думками, висловленими трьома авторами — президентом Миколою Лівицьким, д-ром Михайлом Сосновським і редактором О. Ждановичем. На думку доповідача й цитованих ним авторів, співпраця українських політичних угрупувань є конечною передумовою успіху української політики на еміграції. Цієї співпраці прагне вся еміграційна громадськість, чого доказом між іншим було становище делегатської маси на Другому Конгресі СКВУ. Все ж дотеперішні спроби консолідації, хоча може й щирі, обмежувалися здебільша до словних декларацій і не дали сподіваного й потрібного ділового прогресу. Доповідач переконаний, що Конференція, як неполітичне українське професіоналістичне об'єднання, може спричинитися до зрушення з „мертвого пункту" справи консолідації, організуючи на власному терені зустріч-діялог всіх українських політичних середовищ, у присутності представників української еміграційної преси.

Доповідач д-р Трембіцький подав низку фактів міжнародно-політичного порядку, які ставляють проблему української політичної консолідації як справу конечної й наглої національної потреби. Він розглянув практичні можливості такої співпраці тепер, розціноючи їх досить скептично, але й не виключаючи зміни на краще, під впливом хоч однієї авторитетної й відданої людини — ініціятора й посередника порозуміння.

Після доповідей, дискутували представники професійних товариств — правників, інженерів, журналістів. Висловлено, між іншим, такі думки: не можна виключати від консолідаційних розмов ніякої української політичної групи лише тому, що вона різниться від інших тактичними поглядами. Треба обминати Орвелівської „подвійної мови", такої, як називання консолідацією чи єдністю спроби творення нових, конкуренційних політичних чи громадських центрів. Пропозиції д-ра Вороха щодо вживання Конференції як невтрального форум для міжпартійної зустрічі треба підтати, хоча деякі члени висловили сумніви відносно можливости їхнього зреалізування.

Сходинами й дискусією проводив теперішній голова Конференції, інж. Роман Галібей. Найважливіший факт, що виявився цього вечора — українські професіоналісти, як люди поступу аполітичні, з високими особистими кваліфікаціями, все таки не втікають від політичних проблем нашої нації. Вони навіть чинно заангажувалися у здійсненні національно важливих справ, наприклад — справи нашої політичної консолідації.

Орч.

„Снігова Царівна" — вистава Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької

В неділю 24-го листопада ц. р. о год. 4-ій по полудні в залях Стайвезант середньої школи, 15-та вулиця, між 1-ою і 2-ою Евеніями в Ню Йорку Студія Мистецького слова Лідії Крушельницької ставить „Снігову Царівну", казку в 4-ох відслонах данського письменника Ганса Крістіяна Андерсена, за перекладом В. Іванчука.

Студія Мистецького Слова Л. Крушельницької відома українським громадам ЗСА і Канади зі своїх постанов. Ця Студія відіграла поважну ролю у нашому культурному і громадському житті, на терені Північної Америки. Майже через п'ятнадцять років Студія ставить поважні п'єси і казки та намагається дати їм зразкове оформлення. Через те вона й здобула собі велике признання і тепле ставлення української громади.

Студія мала завжди на меті виховання молодих театральних сил. Це безперечно їй повністю вдалося, бо деякі її вихованці виступають не тільки на українській сцені, але також й на американській. До такого великого успіху Студії спричинилася праця талановитої керівниці і режисерки Лідії Крушельницької. За довгі роки наполегливої праці Студія здобула собі велике значення й високий мистецький рівень та визнання наших театральних критиків. Але це більшим від мистецького успіху — значення Студії Мистецького Слова в протидії асиміляції нашої молоді та навіть старшого покоління. Глибина нашої культури показана у виставах, наше минуле, психологічна аналіза української вдачі в постановах — усе це переконує тих, хто вже збайдужів до українства, а в патріотів створює почуття гордости.

„Снігову Царівну" підібрано тому, щоб запізнати українську молодь і дітвору з іншою культурою та загальними вартостями мистецтва. Головними героями „Снігової Царівни" є хлопчик Кай і дівчинка Герда. Вони є чесними і сміливими постатями. Але у казці й птахи, квіти, хмаринки й інші фантастичні постаті є героями. Вони поводяться як справжні люди, — так само розмовляють, мають свій вдачу, дружать, або навпаки, сваряться. У казці „Снігова Царівна" перемагає все, що добре, чесне й правдиве. Герої казки критично ставляться до перехвалок, лестощів, бундючности та інших поганих рис людей.

Театральне мистецтво дуже складне. Для театральної вистави, крім твору автора письменника потрібне є музичне оформлення, отже, співпраця композитора. До такої співпраці у постанові „Снігової Царівни" керівник Студії Л. Крушельницька попросила знаного українській громаді композитора проф. д-ра Ігоря Соневицького. За хореографію відповідає славна пріма балерина, керівниця Української Балетної Школи в Ню Йорку, Рома Прийма-Богачевська. Для оформлення сцени і її освітлення, запрошено талановитого скульптора і маляра Миколу Голодика. Костюми проєктувала Марійка Шуст, які виконують матері наших юних акторів. Щоб запевнити успіх постанови „Снігова Царівна", Студія Мистецького Слова Л. Крушельницької запросила найкращі мистецькі сили до співпраці. Діти-актори вже через довгий час підготовляються, щоб вдоволити вибагливих глядачів...

Віримо, що й українська громада міста Ню Йорку і Метрополітальної Округи численно прибуде на прем'єру „Снігова Царівна" та підтримає Студію Мистецького Слова у поширюванні культури, а зокрема прибуде українська молодь і діти.

Є. Івашків

УКРАЇНСЬКА ДИТЯЧА СВІТЛИЧКА ВЧИТЬ ВАШУ ДИТИНУ ЩЕ ОДНІЄЇ МОВИ

В Ню Йорку відбулася конференція ТУІА і УТТК

Учасники пленарної конференції ТУІА. Сидять (зліва): Т. Грицай, В. Богачевський, Я. Соколик, І. Мокрівський, О. Балабан, Д. Мосора. Стоять (зліва): Ю. Гончаренко, Б. Мак, Р. Гавриляк, Є. Івашків, О. Леськів, В. Медуха, М. Гончаренко, Ю. Карапінка, М. Борецький, Є. Змій, М. Стефанів, М. Троян, Ю. Фриз.

Ню Йорк. — В суботу 26-го жовтня ц.р. відбулося тут в Українському Інституті Америки поширене, пленарне засідання Головної Управи Т-ва Українських Інженерів Америки і Українського Технічного Т-ва Канади присвячене справі створення федерації організацій українських інженерів у вільному світі, обговорення проєкту статуту пляннованої федерації, та видання ювілейного збірника ТУІА, з нагоди 25-річчя цього заслуженого професійного товариства інженерів українців в Америці.

В конференції взяли участь члени Головної Управи ТУІА на чолі з головою інж. Іваном Мокрівським, голова Українського Технічного Товариства Канади інж. Ярослав Соколик, представники Відділів ТУІА, Філядельфії — інженери М. Борецький і Медуха, Ню Джерзі — інж. Є. Змій, редактор Вістей Українських Інженерів — інж. Степан Процюк, колишні голови Головної Управи ТУІА — інж. Володимир Богачевський (перший голова), інж. Остап Балабан, інж. Роман Галібей, інж. Володимир Гнатківський, архітект Іван Жуковський, інж. Євген Івашків, інж. Роман Левицький і інж. Євстахій Ярош та численно прибулі заслужені інженери - члени товариства, разом біля 40 осіб.

Конференцію відкрив голова ТУІА інж. Іван Мокрівський, який згадав спочилих в минулому році членів Товариства сл.п. інженерів П. Дубривного, І. Вітоняка і І. Ярозика, яких пам'ять присутні вшанували вставанням і хвилинною мовчанкою. Голова привітав теж гостя з Торонта інж. Ярослава Соколика — голову Українського Технічного Товариства Канади, колишніх голів Головної Управи ТУІА, представників Відділів ТУІА і приявних заслужених членів Товариства.

На внесення інж. В. Гнатківського обрано Президію Конференції в складі: інж. І. Мокрівський — голова, інж. Я. Соколик — заступник голови, інж. Медуха та інж. В. Мисак, який секретарював.

Голова Конференції інж. І. Мокрівський, нав'язуючи до організаційної системи СКВУ, у своєму вступному слові представив ціль пленарної конференції та важливість її рішень для справи об'єднання усіх інженерів українців у вільному світі в одній міжкрайовій, міжконтинентальній федерації, візвав учасників конференції до ділової дискусії і уділив голос інж. В. Гнатківському — голові організаційної Підготовчої комісії для зредагування статуту майбутньої федерації, скликання Конгресу Українських інженерів і оформлення Федерації Товариств Українських Інженерів у вільному світі.

Інж. В. Гнатківський, який на протязі років займався проблемою об'єднання Товариств Українських Інженерів в одній Федерації і приєднання до неї досі незорганізовані скупчення українських інженерів на континентах Европи (Західня Німеччина, Франція, Еспанія і інші), Південної Америки (Венесуеля, Аргентина, Бразилія), і Австралії разом з Новою Зеляндією, зреферував проєкт статуту майбутньої федерації, при чому вже на залі, безпосередньо перед пленарною конференцією, вручено учасникам новий, справлений і узгіднений між ТУІА і УТТК, проєкт статуту.

Новий проєкт статуту признано учасниками конференції як солідну базу до конструктивної дискусії і в загальних зарисах одобрено.

В дискусії, яка під проводом голови конференції інж. І. Мокрівського була ділова та стояла на високому академічному рівні, брали участь майже всі учасники пленарної конференції і всі вони засадничо ставилися позитивно до ідеї створення Світової Федерації Українських Інженерів, висловлюючи признання підготовчій Організаційній комісії для підготови Конгресу Українських Інженерів і оформлення Федерації Українських Інженерів у вільному світі та схвально рекомендацію:

„Зібрані, учасники ширшої пленарної конференції українських інженерів Америки й Канади одобрюють ініціятиву Головних Управ ТУІА і УТТК в справі створення Федерації Товариств Українських Інженерів і висловлюють признання підготовчій комісії за пророблену важку працю над статутом майбутньої федерації та вповажнюють її довести почате діло до успішного завершення".

Справу видання ювілейного збірника з нагоди 25-річчя ТУІА, реферував головний редактор збірника інж. Юрій Гончаренко, який заявив, „що матеріял до цього видання є вже у нього на руках", та що незабаром можна буде приступити до друку.

На тему збірника і до питання потрібних фінансів відбулася коротка дискусія, після чого голова пленарної конференції інж. І. Мокрівський закрив наради і запросив учасників до перекуски, яку підготовила інж. Дарія Мосора Франкен.

Інж. В. Богачевський

Совєтам все ще треба боротися з релігією...

Москва. — Газета „Правда" з 10-го листопада повідомила про вихід з друку книжки - довідника для партійного активу і організаторів атеїстичної роботи п. н. „Про науковий атеїзм і атеїстичне виховання". У цей довідник увійшли „праці В. І. Леніна про атеїзм і атеїстичне виховання, документи КПСС про релігію, церкву і науково-атеїстичну пропаганду", — пише газета.

В книжці подана також аналіза „конкретного досвіду антирелігійної пропаганди в різних республіках. Деякі розділи присвячені особливостям атеїстичної роботи серед жінок і молоді". Щоб успішніше боротися з релігією, яку ніяк не вдається совєтській владі викоренити, до книжки уведено розділи, що „розкривають ролю совєтських свят (празників) і обрядів в поборюванні релігійних культів". В довідникку поданий також матеріял про стан і діяльність церковних організацій в СССР, принципи совєтського законодавства про релігійні культи і про особливості сучасної релігійної ідеології, — і все це „для кращої „підготови пропагандистів наукового атеїзму", — хвалиться „Правда".

Арізона в обороні Валентина Мороза

Фінікс, Аріз. (М. О-вич) — Арізонський Комітет Поневолених народів, презедентом якого є інж. Володимир Чопівський, інтервеніював в справі Валентина Мороза та інших політичних в'язнів перед арізонськими членами Конґресу: сенаторами Бері Голдвотером та Полем Фенісом і конґресменами: головою республіканської меншости Джаном Родесом, Семом Штайґером, Джоном Конляном і Морісом Юдалом.

Конґресман Сем Штаєґер був спонзором резолюції ч. 1378 у справі Валентина Мороза, а голова республіканської меншости в Конґресі Джон Родес обіцяв обняти загальний догляд над справою В. Мороза, при чому рівнож прирік в цій справі при першій зустрічі з президентом Фордом інтервеніювати.

Комітет Поневолених Народів, святкуючи своє 10-річчя існування в Арізоні, проголосив цей рік роком „Оборони Політичних В'язнів в СССР".

16-го жовтня ц.р. прибув до Феніксу Анатолій Радиґін, колишній в'язень совєтських концтаборів.

17-го жовтня відбулась пресова конференція.

В той і слідуючі дні преса, радіо і телевізія передавали свідчення А. Радиґіна.

18-го жовтня А. Радиґін виступив в „Американ Ґреджуейт Скул фор Інтернешнал Менаджмент" на тему: „Національний рух неросійських народів та політичні в'язні СССР".

540 студентів слухали доповідь і опісля приймали участь у дискусіях.

19-го жовтня в готелі „Десерт Гілл" відбувся бенкет з прибутком на оборону політичних в'язнів СССР. На бенкеті головним промовцем був конґресмен Джон Конлян та гостем-промовцем А. Радиґін.

Бенкет відкрив екзекутивний директор К-ту полк. А. Коен, а дальше ведення програми бенкету мав інж. Володимир Чопівський, який одночасно перекладав на англійську мову доповідь А. Радиґіна, який промовляв в мові українській, так само, як то відбувалось в часі пресових конференцій.

На бенкет прислали привіти: сенатор Беррі Голдвотер, сенатор Пол Фенін, конґресмен Джон Родес та конґресмен Сем Штайґер, губернатор Арізони Джек Вілліямс та мейор Фініксу Тім Баров.

В неділю, 20-го жовтня відбулась зустріч А. Радиґіна з українською громадою Фініксу.

На заклик присутнього інж. Мирослава Кальби, який прибув з Денверу, ще в суботу на бенкет, присутні зложили 1,600 долярів (від 15 осіб) на Фонд Визволення України.

В понеділок, 21-го жовтня, відбулася зустріч сенатора Б. Голдвотера з Анатолієм Радиґіном та інж. Володимиром Чопівським.

В слідуючі дні, п. А. Радиґін враз зі своєю дружиною був гостем в приватних родинах і 23-го жовтня від'їхав до Каліфорнії для продовження свого запланованого турне.

Пам'яті Івана Клима

В неділю 1 вересня 1974 року, по св. Літургії з поминальними молитвами за спокій душі св.п. Івана Клима в катедральному храмі св. Івана, дружина Теодота зі свояками, приятелями і знайомими Покійного поїхали на цвинтар св. Михайла, де о. прот. Олександер Хом'як відслужив панахиду і довершив чину посвячення пре гарного пам'ятника на його могилі у формі хреста українського комбатанта. На вінку — три символічні букви УНР з Залізним Хрестом Симона Петлюри, що ним відзначено св.п. Івана Клима за участь у визвольних змаганнях і підвищено до ступня поручника.

Це найкращий пам'ятник на цвинтарі св. Михайла в Едмонтоні. Його здвигнула вірна дружина Теодота на могилі свого найдорожчого чоловіка Івана, найкращого приятеля і шляхетної людини, з яким прожила у подружньому житті від 1931 р. Ненадійна смерть вирвала його з-поміж живих ще в повноті сил. Відійшов у вічність у п'ятницю 6 квітня 1973 р. несподівано наслідком удару автом необережного водія. Залишив невтишний біль у серці дружини, що залишилась самітньою, бо ж найближча родина залишилась в Україні, а свояки розсіяні по світі, але в оточенні вірних приятелів і добрих знайомих. Св.п. Іван Клим був такої милої вдачі і дійсно товариський, що з'єднував серця всіх, хто мав нагоду його пізнати. Дружні взаємини перемінювались у нерозлучне приятельство. Інтеліґентний, освічений, зразковий фахівець, отже не диво, що загально люблений і шанований всіма і в праці, і в товариському житті в національних організаціях, в яких не тільки радо працював, але й жертвував до глибини кишені. Діла й вчинки ішли впарі з його словами.

Народився 9-го червня 1901 р. в селі Стара Жучка к. Черновець, де започаткував свою освіту в народній школі, щоб по двох роках перейти до Черновець і закінчити народну і середню освіту в 1921 р. Високу освіту закінчив у Відні в 1924 р. в Академії Закордонної Торгівлі. Відбувши військову службу виїхав у торговельних справах до Мехіко, де працював до 1928 р. Повернувшись на зелену Буковину, працював як урядовець банку в Чернівцях, а згодом став управителем банку у Вашківцях. У 1933 р. перейшов працювати до фінансової дирекції в Чернівцях, з яких виїхав у 1940 р. по приході „визволителів" і став до праці в Окружному Союзі Українських Кооператив у Сяноці, на східній Лемківщині, щоб у 1944 р. опинитись короткий час на Словаччині, далі в Ашафенбурзі в Німеччині і звідтіля переїхати в 1948 р. до Едмонтону в Канаді, де був книговодом до своєї наглої смерти.

Під час визвольних змагань у 1918 р. зголосився добровільцем у ряди українського війська, щоб боронити зелену Буковину перед наїздом румунського війська. Але „встоятись не було сили" і молодий воїн замінив кріс на книжку. Закінчивши студії кинувся до праці в т-ві „Січ", а по його розв'язанні в „Чорноморе", що гуртували українських студентів. Згодом жертвував свій труд і працю спортовому т-ву копаного м'яча „Довбуш" та Українській Народній Книгозбірні в Чернівцях і був у постійних взаєминах з ОУН на Буковині. Як національносвідомий і вироблений український державник рятував, скільки міг, десятки українських полонених з таборів смерти большевицьких полонених, а в Едмонтоні віддано працював у Комітеті Сприяння УНРаді і не жалував їй матеріяльної підтримки. Обидвоє з дружиною Теодотою стали меценатами - фундаторами Шевченківської Фундації в Вінніпеґу, склавши 1,000 дол.

Тому, по поминальному обіді, в гостинній хаті п-і Теодоти, вірна дружина св.п. Івана Клима, її свояки, приятелі і знайомі склали радо 140 дол. на заклик М. Хом'яка, на В-во „Смолоскип" ім. В. Симоненка, яке публікує матеріяли українського самвидаву та видає їх у чужих мовах. По 20 дол. склали: Теодота Клим і п-ство Роллі; по 10 дол. — В. Ґас (кузинка), Анна та Олександер Маяровські і д-р Микола та Ірина Суховерські; по 5 дол. — п-і д-р Максимюк, Петро Пауші, Валентина Доброліж, Софія Слаба, М. Байраки, О. Єринуки, о. прот. О. та М. Хом'яки, Євген і Катерина Єренюки, Олексій Николаїв, Смит і Михайло та Леся Хом'яки; по 3 дол. — Марія Березовська, інж. Кость Теличко, Анна Байрак, Ірина Буцманюк та інж. Ярослав Єндик.

М. Х.

Тиждень Української Книжки „Самопомочі" в Балтіморі

Після недавніх сходин, присвячених Сковороді й його філософській та літературній спадщині, управа місцевої „Самопоміч" влаштувала у власному приміщенні цікаву й ефектовну виставку української книжки. Її відкриття відбулося в суботу 26-го жовтня ц. р. Основну доповідь, під час відкриття, сказав редактор „Веселки" Володимир Барагура, який прибув із Ню Йорку зі своєю дружиною, членом редакційної колеґії „Нашого Життя".

Вечір відкрив принагідним словом голова Відділу „Самопоміч" і головний організатор виставки Емануїл Претула, запрошуючи на координатора програми проф. Семена Михайлишина, який представив присутнім гостей із Ню Йорку й у своєму слові підкреслив невідрадний стан українського друкованого слова на Рідних Землях під натиском московського окупанта.

У доповіді „Книжка в процесі розвою культурно-національного життя українського народу" ред. В. Барагура звернув увагу, що книжка мусить стати невід'ємною частиною духового життя української людини поза межами материка. Дбайливо опрацьована доповідь залишила в слухачів переконання, що українська книга від найдавніших часів і дотепер відогравала й відограє передову ролю в розквіті української культури, й у формуванні української національної свідомости, зокрема у вихованні молодого покоління. Одначе треба пам'ятати, що книжка потребує не тільки моральної підтримки, але й матеріяльної допомоги. Книжка, це живий організм. Вона як людина, має подвійну природу — духову, це ідея, задум, провідна думка, сюжет, тема, мотиви, акція, персонажі, зміст, мова твору. Але вона має й фізичну природу. Книжка, це свого роду товар, який треба розповсюдити, щоб книжка сповнила свою місію, й щоб зматеріялізувалася для вможливлення видавничого діла. Треба також відповідної читацької атмосфери, щирого запілля — моральної підтримки всього громадянства, щоб витворити культ книжки й створити сприятливу почву й клімат для розвою книжкової справи. На жаль, друковане слово не знаходить часто тієї конечної підтримки, навпаки натрапляє на труднощі, легковаження й браку зацікавлення. Батьки не заохочують дітей читати, відмовляються купити книжку, чи передплатити журнал, а то й явно відмовляють дітей від читання, мовляв, навіщо „завертати дітям голови українськими книжками". А на наслідки такої байдужности прийдеться їм чекати недовго...

Співдоповідач інж. Володимир Сушко, вчитель місцевої Школи Українознавства, доповнив доповідь редактора „Веселки" матеріялами з княжої доби, зокрема в ділянці культу книжки. Учні Школи Українознавства Ліда й Зеньо Сушки прочитали вибрані писання про українську книгу й культуру княжих часів.

Треба сподіватися, що редакторові „Веселки" приємно було почути читання уривку з його оповідання „Острожські первопечатники" із збірки „Меч і книга", спостерігати влаштований по-мистецьки кутик „Веселки" на виставці й довідатися, що малята в світличці Молодечого Відділу СУА залюбки вчаться української мови саме зі зачарованої „Веселки".

Доповідь редактора „Веселки" зробила на присутніх замітне враження й не диво, що після закінчення програми очі всіх звернулися до прекрасної й пребагатої виставки книжок і преси, вміло розкладених на станках любителем української книги Емануїлом Притулою.

Треба згадати й про уважливість і тепле, щире прийняття виявлене нюйоркським гостям ґостинними панями з „Самопомочі", як і провідними союзянками з 59-го Від. Союзу Українок.

Чай, солодке й товариська ґутірка про українську книжку й пресу ще довго продовжувалася довкола столів, заложених чепурними виданнями й кращими зразками українського народного мистецтва.

Анатоль Булавка

Тенор Микола Семчишин

Цього року (1974-го) світ відзначає п'ятдесятиріччя відходу у вічність видатного італійського композитора — світової слави творця дванадцяти опер — Джакомо Пуччіні (22 - 12 - 1858 — 29 - 11 - 1924).

Місто Санта Моніка, що належить до Великого Лос Анджелесу, у двадцятиріччя смерти Пуччіні, створило Оперову асоціяцію (Санта Моніка Сівік Опера Ассосіешіен), яка цього року відзначає тридцятиріччя й свого існування. Відзначає постановами опер Пуччіні.

У суботу 31-го серпня поставлено його оперу в чотирьох актах „Ля Боґема" у театрі Барнум Голл; диригент — Маріо Лянза, сценічний директор — Маріо Фаррад. Одну з найголовніших ролей цієї опери — ролю поета Родольфа тріюмфально виконав наш молодий тенор Микола Семчишин. Його сильний, чистий, м'який голос, його висока техніка і гра справжнього великого артиста полонила добірну артистичну й музикальну публіку (головно з Голливуду), викликаючи бурі оплесків і овацій. А по закінченні, за сценою, створилася ціла черга знавців оперового мистецтва і співу, щоб погратулювати за надзвичайні успіхи співакові.

Микола Семчишин

Потяг до співу в нього був ще в дитинстві в Україні (народився він 1933-му р.) Але роки молодости зникли в поневіряннях - таборах Німеччини, переїзді в ЗСА (в 1949 р.), в навчанні в середній школі, потім у службі в американському війську й на фронтах війни (1952 — 1955 рр.), на вищих студіях книговодства (із 1956-го р.). А тому спів почав студіювати щойно в дорослому віці, працюючи за професією книговодом. Першою його учителькою співу була Рая Массікот, а через рік — маестро Джіованні Заватті, в якого бере лекції співу й до цього часу. Маестро Заватті зараз же впізнав у Миколи Семчишина великий талант, допоміг йому стати членом хорів, а в 1968-му році — членом, згаданої на початку, оперної асоціяції. Тут, він виконував головніші ролі в операх, крім згаданої „Ля Боґема" ще „Веселу вдовицю" Франца Леґара (Ференца), „Отелло" і „Ріґолетто" Джузеппе Верді та вже готовий співати-виконувати ролю Пінкертона у „Мадам Баттерфляй" Пуччіні.

Величезні успіхи в оперному співі Микола Семчишин завдячує (крім таланту й добрих учителів) надзвичайній працьовитості. Крім щоденної праці (має молоду дружину українку Наталку й синка Тарасика), він систематично (мінімум три години денно) працює над собою. А це запорука, що щойно зауважений в ньому, на американському й українському горизонті, талант досягне вершин.

Анастасія (Зоряна) Діденко

На Крайовім З'їзді Українських Підприємців у Чикаго створено Централю

В неділю 20-го жовтня в Чикаґо відбувся Перший Крайовий З'їзд Делеґатів від Товариств українських купців, промисловців і професіоналістів для завершення організаційної структури центральною установою.

З'їздом керувала обрана президія в особах предсідника Ярослава Пастушенка, заступників Миколи Сенчишака, Івана Іванчука, Олекси Хіча, П. Давидовича і секретаря Мирона Примака.

Дві доповіді на економічно - фінансові теми д-ра М. Біди і проф. д-ра Я. Комаринського, дали можливість обмінятися думками щодо нашого господарського стану посідання, його плянової розбудови, обзнайомлення ширших кіл громадянства з економічно - фінансовими проблемами та спрямування і заохочування нашу молодь студіювати економічні науки.

У дальшому ході нарад прочитано проєкт статуту, який своєчасно було розіслано всім нашим товариствам, і з деякими поправками, його одноголосно схвалено. Прийнято назву централі, а саме „Об'єднання Українських Купців, Промисловців і Професіоналістів" з осідком в Чикаґо, а щодо фондів Об'єднання ухвалено 25 відсотків від членських внесків.

Крайовий З'їзд обговорив теж плян праці Централі, в якому, між іншими, схвалено вступити в члени УККА та подбати про місце для нашого представника в Політичній Раді. В підготовчій стадії є плян видавання економічно - фінансового журналу - квартальника із науковими та популярними статтями на господарські теми, як рівнож є в пляні виєднати для „Об'єднання" одну сторінку нашого щоденника „Свобода", який був би офіційним органом для організаційних та актуальних поточних справ.

На внесення Номінаційної комісії Крайовий З'їзд обрав Головну Управу в такому складі: голова — Теодор Яцків; заступники — Ярослав Пастушенко, Микола Сенчишак, Богдан Неганів, М. Манько, Олекса Хіч і М. Мазуркевич; секретар — Р. Кобилецький; фін. реф. — Петро Гуцул; організаційний — В. Іващук; преса і інформація — В. Ничай.

До Контрольної комісії обрано: Е. Ільницький, В. Огаренко, Б. Старух, В. Березецький, а до Товариського суду ввійшли: М. Денисюк, Б. Антонович, П. Питель і В. Тимчина. (К.М.)

Р. К.

В Асторії відзначили Листопадові Роковини

Асторія, Н.Й. (лв). — Організації Українського Визвольного Фронту в Асторії, Н.Й. відзначили в неділю, 10-го листопада ц.р. окремою Академією роковини Листопадового Чину.

Академію відкрив голова 35-го Відділу ООЧСУ д-р Володимир Нестерчук, згадуючи зокрема пієтизм в українському народі до оборонців проголошеної 1-го листопада 1918 р. самостійности Західньої Української Народної Республіки і змагання західніх українців до соборности, яке потім завершилося Актом Соборности 22-го січня 1919 р.

Реферат про Листопадовий Чин виголосив проф. д-р Микола Чировський, наводячи багато історичних фактів і прикладів. Він зокрема наголосив непереривність українського визвольного бою з Москвою пізнішими військовими чи підпільними формаціями — УВО, ОУН, УПА, Українською Дивізією і другими, аж до сьогоднішнього змагання і терпінь В. Мороза, Плюща і інших.

Мистецьку частину виповнили юнацтво Осередку СУМА ім. Михайла Сороки в Асторії. Мандолінова оркестра виконала кілька козацьких і стрілецьких пісень, а Михась Галатин продеклямував вірш О. Олеся: „Живи Україно". Згадана оркестра відіграла також на початку Академії український національний гимн. Мистецькою частиною керував булавний Оссередку Вол. Явдошин. Свято закінчено співом „Не пора".

Молодь Донбасу вивозять на будову Далекосхідньої залізниці

Київ. — „Радянська Україна" з 5 листопада інформує, що „на станцію Урґал Далекосхідньої залізниці", тобто у віддалі понад 9 тисяч кілометрів від України, прибув „будівельний загін" з Донбасу, який за час найближчих два роки має завершити будови на „десятки мільйонів карбованців". У цьому загоні — українські юнаки і дівчата, яких, як пише газета, нібито „палко зустрічали представники місцевих партійних, радянських і комсомольських органів", а „перший секретар Хабаровського крайкому КПРС О.К. Чорний „...висловив впевненість в тому, що корчагінці 70-х років, які прибули на БАМ (Байкало-Амурська маґістраль) з України на заклик партії і за велінням серця, внесуть гідний вклад у спорудження її ударних об'єктів".

В Києві відзначено річницю „Жовтневої революції"

Київ. — Згідно з повідомленням „Радянської України" з 7 листопада, тут відбулися „урочисті збори ... присвячені 57-ій річниці великої жовтневої революції". На зборах були присутні лідери компартії України на чолі з В. Щербицьким, першим секретарем ЦК КП України. Збори започаткував голова виконкому Київської міської ради В. Гусєв, а доповідь виголосив другий секретар ЦК компартії України І. Лутак. Його доповідь за своїм змістом була фактично скороченою версією промови з цієї ж нагоди на Красній площі совєтського міністра закордонних справ члена московського Політбюра ЦК КПСС А. Ґромика.

Президент Форд закликає Конґрес прискішити затвердження Рокефеллера

Фінікс, Арізона. — Промовляючи на конвенції Крайового товариства журналістів, президент Джеральд Форд у четвер, 14 листопада, закликав Конґрес якнайшвидше затвердити Нелсона Рокефеллера на пост віцепрезидента, або відкинути цю номінацію. Президент також ще раз заявив, що не плянує сам відкликувати цієї номінації, бо далі вважає, що Рокефеллер буде дуже добрим віцепрезидентом ЗСА. Під час майже одногодинного виступу президент Форд повідомив, що звернеться до наступного 94-го Конґресу щодо введення змін у 25-му Додаткові до Конституції ЗСА, який встановляє процедуру призначення нового віцепрезидента ЗСА на випадок смерти або резиґнації попереднього віцепрезидента. Президент Форд сказав, що повинен бути встановлений реченець на номінацію кандидата на віцепрезидента президентом ЗСА, а також визначений точний період часу, під час якого Конґрес має затвердити, або відкинути цю номінацію.

Організації УВФ Чикаго і околиць, відзначили 1-ту річницю смерти Провідника ОУН Степана Бандери

Дня 14-го жовтня ц. р. в день празника святої Богородиці, Українську радіогодину — „Вечірню годину" під керівництвом Люби і Василя Палагнюків, присвячено святові Покрови Святої Богородиці, про яке доповідав інж. Антін Кущинський, і п'ятнадцятій річниці смерти Провідника Степана Бандери. Про життя і творчість Провідника ОУН Степана Бандери розказували керівники радіогодини „Вечірньої Трибуни"

Дня 15 жовтня ц. р. в день трагічної смерти сл. п. Провідника Степана Бандери, о год. 7-ій вечора відслужено заупокійні панахиди за душу Провідника, в катедрі св. о. Миколая. Панахиду відправляли: оо. Петро Леськів, Василь Білинський, Мирослав Олешко і Петро Ґлен; співав катедральний хор.

У соборі свв. Володимира і Ольги Панахиду відправляли; оо. Павло Джулинський, о. Маріян Бутринський, о. Іван Кротець і д-р о. Іван Тилавський, який проповідував; співав хор собору свв. Володимира і Ольги.

Дня 19-го жовтня в суботу о год. 7-ій вечора в авдиторії Школи Шопена відбулася жалобна святочна Академія, присвячена п'ятнадцятій річниці смерти Провідника ОУН, яку відкрив Ярослав Загородний та попросив присутніх хвилиною мовчанки вшанувати великого сина України — борця за волю України св. п. Степана Бандеру.

Святочне слово на Академії виголосив гість із Торонта ґенеральний секретар СКАВУ мґр Юрій Шимко. В мистецькій частині програми виступали об'єднані хори: „Чайка", СУМА - ООЧСУ далекий Південь, і „Калина" СУМА середній Південь, під диригентурою Мирослави Ґалан; із сольоспівом виступав тенор Василь Мельничин. Христя Федак продеклямувала вірш в „Честь Провідника", Романа Завадовича. Мистецьке оформлення сцени виконала Евгенія Тхорик. Академія закінчилася відспіванням українського національного гимну.

Кость Підлісний

Рокефеллер зобов'язався обмежити свої дарунки

Вашинґтон. — Під час другого дня свідчення перед Сенатською комісією правил, яка розглядає справу його затвердження на пост віцепрезидента, Нелсон Рокефеллер у четвер, 14 листопада, зобов'язався на письмі, що якщо буде затверджений на цей пост, то обмежить свої дарунки до „номінальних" різдвяних і весільних дарунків і подарунків для приятелів, які, наприклад, потребуватимуть фінансової допомоги, щоб покрити кошти наглої медичної опіки. Ця обіцянка Рокефеллера наступила в наслідок критики щодо його грошових дарунків і позичок для колишніх і теперішніх дорадників і співпрацівників протягом останніх 17-ох років. Ці дарунки і позички виносили понад 2 мільйони долярів. Деякі законодавці вважають, що ці дарунки мали на меті „купити льояльність" співпрацівників Рокефеллера, що він категорично заперечує, а твердить, що дарунки і позички були дані ним з „гуманітарних причин", щоб допомогти приятелям, які потребували помочі.

У четвер, 14 листопада, другим свідком перед Сенатською комісією правил був Артур Ґолдберґ, колишній член Найвищого Суду ЗСА, який в 1970-му році був суперником Нелсона Рокефелера на пост губернатора Ню Йорку. Він був покликаний свідчити перед Сенатською комісією у зв'язку з книжкою Віктора Ласкея, фінансовою у 1970-му році братом Нелсона Рокефеллера Лоренсом, у якій автор гостро критикував Ґолдберґа. Хоча Нелсон Рокефеллер вже раніше перепросив Ґолдберґа за те, що не припинив видання цієї книжки, і в середу, 13 листопада заявив, що справа з цією книжкою є найприкрішим епізодом у його політичній кар'єрі, то під час четвергового переслухання Ґолдберґ сказав, що не може прийняти цього перепрошення. Ґолдберґ, який кілька тижнів тому заявив працівникам Федерального Бюра Інвестиґації, що не знає жадних причин чому Рокефеллер не повинен бути затверджений на віцепрезидента, минулого четверга майже вікликав цю підтримку Рокефеллера, заявляючи, що залишає рішення щодо затвердження в руках Конґресу.

Кіссінджер закликає країни до розсудливої господарки нафтою

Чикаґо. — Виступивши в дні 14-го листопада ц. р. з промовою в Чикаґському університеті, державний секретар Генрі Кіссінджер намагався вияснити молодій публіці і заступленій пресі ситуацію, яка постала від часу нафтової Кризи і ембарґа ,що його застосували були арабські країни проти багатьох головно індустріяльних країн. Кіссінджер заявив, що ЗСА в порозумінні з іншими країнами йдуть в напрямі зменшення імпорту цієї сировини, щоб тим самим спричинити знижку на нафту, бо без такої знижки світ може опинитися над берегом поважної фінансової кризи. Замість одної третьої, Кіссінджер пропонує обнизити імпорт на одну п'яту, а у випадку ЗСА імпорт нафти обмежити з 7-х дотеперішніх мільйонів бочок денно до одного мільйона в 1985 році. Г. Кіссінджер дальше пропонує, щоб в тій справі був підписаний міжнародний договір, який зобов'язував би усі країни. Щоб заступити обмежений імпорт нафти, Г. Кіссінджер пропонує розвинути більше вуглеву промисловіть і атомову енерґію. Упорядкувавши справи в себе, каже Кіссінджер, можна тоді розпочинати діялог з продуцентами нафти, починаючи переговори від ціни. Секретар скарбу Вілліям Саймон, за словами Кіссінджера, зреферує докладно ці справи уряду ЗСА на конференції 10-ох країн, яка відбудеться наступного тижня. Також президент Форд вкоротці перешле Конґресові розроблену в подробицях енерґетичну програму.

З нагоди закінчення
ЮВІЛЕЙНОГО РОКУ СТОРІЧЧЯ НТШ
зложили
на ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД НТШ в ЗСА:

Д-р КОСТЯНТИН КЕВАЛО, Враєрвуд, Н. Й. дальших	$300.00
ГОЛОВНА УПРАВА СУК „ПРОВИДІННЯ", Філядельфія, Па. дальших	50.00
ВІКТОР САБАТ, Мілвокі, Виск.	25.00

За цей дар передає щиру подяку
Управа Наукового Т-ва ім. Шевченка в ЗСА

ПРОГРАМА ЮВІЛЕЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ СУА у НЮ ЙОРКУ

П'ЯТНИЦЯ, 29-го ЛИСТОПАДА 1974 Р.

Год. 10 рано: Привіт — Олександра Кіршак, голова Конв. Комітету
Святочне відкриття — Лідія Бурачинська, голова СУА
Покликання Почесної Президії
Звіт Реєстраційної Комісії
Вибір Ділової Президії
Прийняття порядку нарад
ПРОГОЛОШЕННЯ КОМІСІЙ: Верифікаційна (протокол), Резолюційна, Організаційна (2 комісії), Культ. Освітня, Мистецька, Виховна, Сусп. Опіки, Зв'язків, Фінансова, Пресова
Ухвалення і висилка привітальних і інших телеграм.
ЗВІТИ: Голови СУА за 1971-1974 рр.
Фінансовий звіт
Звіт Контрольної Комісії
Год. 1 по пол.: Обід у честь голови. Ведуча обіду — Оксана Рак, голова Окружної Управи Ню Йорку, а голови Окружних Рад — почесні гості.
Год. 2-4: Запити до звітів (в порядку звітування) Абсолюторія
Год. 4-5: Промова — „50-ліття СУА" — Стефанія Пушкар, Відзначення Відділів — Олена Лотоцька, почесна голова СУА
Год. 7 веч.: Відвідини Виставки Жіночої Творчости в домівці Союзу Українок Америки при 108 Друга Авеню

СУБОТА, 30-го ЛИСТОПАДА 1974 Р.

Год. 9-11 рано: Наради Комісій (семінарі, панелі тощо)
Конференція англомовних Відділів
Год. 11-12:30: Звітування Комісії
Год. 12:30-2: ПЕРЕРВА НА ОБІД
Год. 2-3: Доповідь „Перспективи на майбутнє" — Надія Дейчаківська
Год. 3: Вибір Головної Управи
Год. 5: Закінчення нарад
Год. 7: БЕНКЕТ
У програмі бенкету:
Відкриття — Олександра Кіршак, голова Конв. Комітету
Слово про 50-ліття — пп. Іванна Рожанковська, Анастасія Вокер
Відзначення довголітніх членок і йменування почесних членок
У мистецькій частині виступ співачки Іванки Мигаль і поетки-сатирика Зої Когут

НЕДІЛЯ, 1-го ГРУДНЯ 1974 Р.

Год. 8 рано: БОГОСЛУЖБА
Год. 10: Панель з темами:
„Немає сьогодні без учора і завтра", д-р Іванна Ратич
„Наша позиція в громаді", Марія Даниш
„Фінансова перебудова у практиці", Мирослава Савчак
Відчитання і схвалення резолюцій
Год. 1-2: ПЕРЕРВА НА ОБІД
Год. 2: Поправка статуту і чартеру
Год. 5: Закриття Конвенції

Реєстрація членок 2 дол., гостей 3 дол.

ДЕЛЕГАТИ 28 КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ! ЧИ ВИ ВЖЕ ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК Й ПРИДБАЛИ „ДЕЛЕГАТСЬКУ ДЕСЯТКУ" НОВИХ ЧЛЕНІВ? ПАМ'ЯТАЙТЕ, ЩО 90.000 ЧЛЕНІВ ЦЕ НАША ЮВІЛЕЙНА МЕТА.

Урядова статистика виказує погіршення економічної ситуації

Вашингтон. — Протягом останніх кількох днів федеральний Уряд оприлюднив статистику, яка вказує, що економічна ситуація в країні погіршилася. Наприклад, Федеральна Рада Резерв у п'ятницю, 15 листопада, повідомила, що протягом жовтня, індустріяльна продукція країни зменшилася на шість десятих одного відсотка. День раніше Ален Ґрінспен, голова Ради Економічних Дорадників Президента, заявив, що зменшення продажу автомобілів протягом жовтня та перших кількох днів листопада, як також заплановані звільнення з праці робітників в автомобілевій індустрії вказують, що економічні прогнози на наступних кілька місяців будуть гірші ніж Уряд сподівався. Того самого дня, тобто у четвер, 14 листопада, Департаменти праці і торгівлі повідомили, що протягом жовтня гуртові ціни зросли в загальному на 2.3 відсотка, а гуртові ціни на харчові продукти збільшилися аж на 4.7 відсотка. Департамент праці також повідомив, що підвишки в заробітних платнях пересічних робітників і урядовців не дорівнювали інфляційному зростові в цінах різних продуктів і послуг. Коли додати до цього факт, що протягом третього кварталу, тобто від початку липня до кінця вересня ц.р, загальний національний прибуток зменшився на 2.9 відсотка, а також, що протягом жовтня число безробітних зросло до 6 відсотків всієї робочої сили, то є всі вказівки, що країна є в економічній рецесії та що інфляція погіршилася ще більше. Навіть президент Форд, який досі заперечував, що країні загрожує рецесія, минулого тижня признав, що „Америка котиться до економічної рецесії", хоча додав, що економічна ситуація поліпшиться в першій, або другій половині 1975-го року.

ЧОМУ ТАКА ГОСПОДАРСЬКА ПОЛІТИКА?

(Закінчення зі стор 2-ої)

крути ведуть до катастрофи„. Крім того основного розходження в оцінці господарського положення є ще й інші причини, які зумовлюють саме таку господарську політику сучасної американської адміністрації.

Ось, напр., питання замороження цін і платень. Про успішність такого кроку не можна сумніватися, коли його переводити послідовно й рішуче, коли є відповідні пляни й програма діяльности, коли є відповідний екзекутивний апарат, коли є відповідна постава cуспільства. А цього всього в даному випадку немає. Керівництва великих спілок і робітничі юнії є проти такого замороження. Ціла американська система протиставиться державній контролі на довший час і толерує її тільки у виняткових умовах і то на дуже коротко. Соціо-економічна система ЗСА це неначе своєрідна відміна февдалізму капіталістичної системи, в якій ролю незалежних баронів, графів і марграфів перебрали на себе напівсуверенні Дженерал Моторс, АТТ-ІТТ, дю Понт й інші, а голови юній поводяться і виступають як малощо не рівня Президентові країни.

Американська система витворила методу, яка вже стала освяченою традицією, і тільки справді великі президенти і у дуже важких часах можуть ступати на нові шляхи. Ця метода заложена в своєрідному „самоочищенні" господарського організму шляхом загостреної „боротьби за життя", в якій відпадають слабші, а залишаються краще достосовані до життєвих вимог. Що при такому „самоочищенні" терплять широкі верстви населення, непричасні до нього, це не для всіх аж таке важне, щоб міняти саму систему.

Отже президент Форд має до вибору: йти утертим шляхом, або шукати нових. Покищо він сподівається, що утертих шляхів доволі. Одначе багато вказує на те, що він помиляється. Бо виглядає, що „рецесія" має всі дані вирости у справжню „депресію" — кризу, а крім цього внутрішні умови в ЗСА і в цілому світі змінилися до тої міри, що давні рецепти й методи не вистачать.

УКРАЇНСЬКИЙ ГАРВАРДСЬКИЙ ЦЕНТР

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Теми окремих викладів включають цілий комплекс періоду Київської Руси як частини історії України. Це стосується властивого Київського періоду, як також періоду Галицької і Галицько-Волинської держави. Треба також відзначити факт глибинного вивчання джерельних матеріялів, що стосуються Київської Руси і не тільки наших хронік, але також іноземних джерел (арабських, грецьких, скандинавських, західніх).

У цьому контексті варто також відзначити і факт, що проф. Пріцак практично закінчив працю над чотиритомовим твором „Походження Руси". Перший том цієї його праці небавом вже буде опублікований, а на семінарі 7 листопада проф. Пріцак, говорячи на тему „Ревізита контроверсії норманістів проти антинорманістів", вперше публічно з'ясував свою власну гіпотезу про „походження Руси", оспорюючи тези і норманістів і антинорманістів. Коментуючи думки професора Пріцака на цю тему, проф. Шевченко просто сказав, що семінар цього дня „є історичним". Коли весь матеріял проф. Пріцака буде опублікований і коли над ним відбудеться дискусія, а його гіпотеза підтвердиться, то „ми сьогодні були перші, що з нею зазнайомилися".

***

Закінчуючи ділитися нашими враженнями з „українського Гарварду", мусимо ствердити, що в загальному маємо справу з дуже важливою і відповідальною частиною нашої дійсности в діяспорі. У той час, коли в т.зв. Українській ССР немає реальних можливостей для справді вільних і об'єктивних українських студій, зокрема історії України, коли історія України є обмежена до історії тільки УССР, у рямках Гарвардського університету завершується плян українського наукового центру з великими можливостями.

У той час, коли навіть у відносно „найкращому" часі — за Австро-Угорської монархії — у Львові проф. Михайло Грушевський міг тільки бути професором загальної історії на Львівському університеті, то у Гарвардському університеті ми маємо три катедри, які охоплюють цілість українознавчих студій, і Український Науковий Інститут, який буде повноцінною базою дослідної праці українських молодих науковців.

Очевидно, що майбутнє „Українського Гарварду" залежить вже не стільки від фінансових засобів, як від людей, на долю яких випало цей центр зорганізувати і його тепер вести. Правильно відзначив проф. Пріцак, що „нам потрібна крім грошей — данина крови", тобто люди, а в першій мірі люди, які могли б вести і окремі катедри і максимально використати для праці і дослідів Український Науковий Інститут. Не йдеться тут про надмірний поспіх, але про систематичне, дбайливе і плянове „вирощування" кадрів, підбір найкращих, щоб в цей спосіб забезпечити всі найпекучіші потреби вільних українських студій і щоб якнайкраще закріпити „ідентичність науки з потребами українського суспільства".

В 30-річчя смерти сл. п. Степана Зінкевича

Здається, що ніколи не буде кінця боротьбі українського народу за свою незалежність. Від соток літ нерівна боротьба, мільйони полеглих, ясир, сибірські каторги, голод картузькі берези, качури, телергофи, тюрми, кацети, шибениці, втеча з рідних земель, еміграція, поневіряння, і т. п.

Однією із тих тисяч родин, був сл. п. підхор. УСС громадський діяч Степан Зінкевич із Микулинець Снятинського повіту, з дружиною Петронелею та дочкою Наталкою вони були змушені в 1944 р., коли наступала большевицька навала на наші землі, покинути дороге улюблене село.

В той час їхній син Осип, (тепер живе в ЗСА, знаний політично-громадський діяч, ред. В-ва „Смолоскип") перебував з дорученням ОУН на спеціяльній праці, на західних областях України. (Автор цих рядків мав постійний з ним зв'язок, і інформував родину про його життя). Виїхавши з рідного села в невідоме, і опинившися в Карпатах в однім із гуцульських сіл, тимчасово розташувались. У тих околицях оперували українські партизанські частини, і зчаста мали збройні сутички з мадярськими заставами, і в тих сутичках згинув сл.п. Степан Зінкевич.

В тяжкім горю, і з великими трудами його дружині з дочкою, прийшлось продиратися через Карпати на Закарпатську Україну, і далі в чужий незнаний світ.

У Відні повідомили мене, що зі мною хочуть бачитися якісь прибулі дві жінки. Я негайно йду, і бачу, та очам своїм не вірю, моїх близьких приятелів-односельчан Наталку з матір'ю. Переповіли вони мені їхню тяжку подорож, та трагедію яка сталась по дорозі.

Пізніше, ми часто стрічались у таборі втікачів, Карльсфельд, к. Мюнхену.

Яка ж була радість, коли одного разу я застаю Осипа, що недавно чудом вирвався з большевицької тюрми, де попав на донос чужинних провокаторів.

Колись, ми із сл.п. Степаном Зінкевичем працювали в нашому рідному селі, в читальні „Просвіти", і це залишилось у моїй пам'яті назавжди.

Степан Касіян

В СССР призначено 14 нових маршалів

Москва. — Київська режимна газета „Молодь України" з 6 листопада опублікувала повідомлення про зручення „маршальських зірок" аж чотирнадцятом совєтським генералам. Згідно з цим повідомленням церемонія призначення нових маршалів відбулася на Кремлі 4 листопада і довершив її голова Президії Верховної ради СССР М. Підгорним в асисті секретаря Президії М. Георгадзе. Маршалами назначено таких генералів: Є. Мальцева, В. Маргелова, М. Огаркова, І. Павловського, О. Радзієвського, С. Соколова, В. Толубка, І. Шаврова, С. Штеменка. „Молодь України" пише, що М. Підгорний вітав новопризначених маршалів від Політбюра ЦК КПСС, Президії Верховної ради СССР і „особисто від генерального секретаря ЦК КПСС товариша Л. І. Брежнєва".

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

повідомляє, що

в п'ятницю, 6 грудня 1974 р.

о год. 7-ій вечора

в Домівці „Дністра"

119 Авеню „А", Ню Йорк, Н. Й.

— відбудуться —

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ІНФОРМАТИВНІ НАРАДИ

До участи в нарадах запрошується всіх Відділових урядовців і делеґатів слідуючих Відділів:

4, 5, 6, 8, 16, 19, 46, 69, 86, 88, 130, 158, 184, 194, 195, 200, 203, 204, 205, 210, 211, 256, 237, 293, 325, 327, 361, 433, 435, 450, 455, 457, 485, 489.

В нарадах візьмуть участь члени Екзекутиви УНСоюзу.

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

МИКОЛА ХОМАНЧУК, секретар — Адв. ІВАН ФЛИС, голова

З НАГОДИ
СРІБНОГО ЮВІЛЕЮ ПОДРУЖЖЯ
ВЕЛЬМИ ШАНОВНОГО ПАНСТВА

АННИ ТА МИХАЙЛА ІВАНЦІВИХ

НА ФОНД „ЦЕРКВА В ПОТРЕБІ"
зложили:

Е. і П. ВОДНАРЕНКИ	$25.00
В. і М. МЕЛЬНИЧУКИ	20.00
О. і Е. МЕЛЬНИЧУКИ	30.00
О. і Р. ЯСЬКОВІ	30.00
Ю. ПОЛЯНСЬКА	25.00
І. ПОЛЯНСЬКИЙ	25.00

ДОРОГИМ ЮВІЛЯТАМ БАЖАЄМО В ЩАСТІ ТА ЗДОРОВЮ ПРОЖИТИ ЩЕ ДОВГІ РОКИ.

Для вшанування пам'яті
сл. п. ТАРАСА ЛІСЬКЕВИЧА
складають на цілі НТШ в ЗСА
суму 25.00 долярів
Лідія і Іван ОДЕЖИНСЬКІ
Філядельфія, Па.

В ПЕРШУ СУМНУ І БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Незабутнього
СИНА і БРАТА

бл. п.

ІНЖ. ТАДЕЯ ТАРНАВСЬКОГО

буде відправлена

у вівторок, 26-го листопада 1974 року, о годині 7-ій ранку

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в українській католицькій каплиці Божої Матері при Фільмор Авеню у Філядельфії, Па.

Просимо про молитви за спокій душі Покійного.

Батьки — АНАСТАЗІЯ і ЕДВАРД в Польщі
Сестра — ЛІДІЯ в Польщі

СУМА ВІДБУЛА СВІЙ ЮВІЛЕЙНИЙ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

тягар виховної праці спочиває тепер в руках наших молодих виховників, які від наймолодших років перебувають в Спілці. Звітодавець висловив подяку українській пресі за піддержку в праці.

Вістки про працю, головно молоді, продістаються також в Україну, ними цікавиться українська молодь і старші на Батьківщині і це допомагає їм у їхній боротьбі і їхніх стражданнях. Голова відмітив також великий вклад праці Спілки в культурне життя нашої спільноти в ЗСА. СУМА розпоряджає багатьма високо-мистецькими одиницями — танцювальними ансамблями, хорами, оркестрами тощо. Вони відповідно репрезентують нашу культуру і плекають серед молоді любов до українського мистецтва. В кінці Голова відзначив діяльні Осередки і діяльність сумівської молоді в акціях оборони Валентина Мороза та інших політичних і культурних діячів, відмітив важливість існування шкіл українознавства і літнього таборництва.

Після голови звітували ще: Організаційний керівник Г.У. Ігор Шперналь, який наголосив важливість зв'язку поміж Головною Управою і низовими клітинами та подав стан Осередків, яких під сучасну пору нараховується 38 і 50 Відділів Юнацтва. Стан членства Спілки, згідно зі звітом орг. референта такий: сеніорів 720, дружинників 4.311, юнацтва 3.004. Керівник Юнацтва мґр Іван Кобаса, подав до відома, що існує 130 гуртків самодіяльного мистецтва, 280 виховників другого степеня, відбулось в часі каденції 28 таборів. Негативом вважає, що юнацтво мало читає українські книжки. Керівник культурно-освітній Корнель Василик окрема познайомив делегатів з важливістю праці, яку виконують мистецькі одиниці, яких нараховується: хорів 4, співучі групи (квартети, тріо і т.д.) — 8, танцювальні ансамблі — 19, мандолінові оркестри — 6, капеля бандуристок. — 1, симфонічна оркестра — 1, духові оркестри — 2. драматичні гуртки — 6, рецитаторські гуртки — 7, гуртки різьби — 1. малярські гуртки — 2, Школи Українознавства — 4. Референт спортового виховання Ярослав Петрик подав до відома стан спортових дружин, які існують при Осередках СУМА, а саме: копаного м'яча 15, відбиванки 30, столової сітківки 5, легкої атлетики 15, лещетарських 2 і гокейних 2. Усно звітували ще фін. референт Михайло Фурда, господарський — Григорій Цебрій і пресовий — Роман Мірчук. Обидва референти — господарський і фінансовий подали, що Спілка розпоряджає майном понад один мільйон долярів. Звіти секретаря, реф. для зовнішньої роботи, дружинників, заряду Оселі і обласних координаторів не були відчитувані. Усі звіти були видруковані в окремій звітній книжці і з ними мали змогу познайомитись делеґати. За Контрольну комісію звітував інж. Микола Семанишин, який поставив внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі.

Бенкет

Вечором о год. 8:30 у новозбудованій Світлиці СУМА відбувся Ювілейний Бенкет з участю приблизно 400 осіб, серед яких було багато молоді. Бенкетом, що його започаткував молитвою о. Іван Мак, парох Союзівки, проводив Михайло Фур, а ювілейну доповідь виголосив мґр Євген Гановський, який зробив коротку аналізу праці СУМА, переповівши при тому історію постання Спілки на американському терені. Тостмайстер М. Фурда представив численних представників від організацій і установ, між ними: Йосипа Лисогора від УНС і СКВУ, ред. Ігната Білинського від ОУВФ і ГУ ООЧСУ, М. Ковальчина від Т-ва кол. Вояків УПА, о. Івана Мака — пароха Союзівки, сотн. Лева Футалу — УККА і УНПоміч, В. Ганчука — УРСоюзу, д-ра Я. Бернадина і Б. Казанівського — СУК „Провидіння", М. Озеніва — від Організації Української Молоді Пласт, ред. В. Левеня від редакції „Свобода", п-і Марію Василик — ОЖ ОЧСУ, інж. М. Семанишина — голову Контрольної Комісії СУМА, мґра Євгена і Дарію Гановських, інж. М. Бурчака від Об'єднаного Комітету в Ню Йорку і 11го Відділу ООЧСУ в Йонкерсі, мейора міста Элленвілу, Аскольда Лозинського від КУ ТУСМ (він же предсідник Конвенції). Більшість з названих представників виголосили короткі усні привітання. М. Фурда відчитав також багато надісланих писемних привітів від Первоієрарха Помісної Української Католицької Церкви Патріярха Йосифа Сліпого, Митрополита УПЦ Мстислава, Митрополита УКЦ в ЗСА А. Сенишина, єпископів Йосифа і Ярослава, голови Проводу ОУН Ярослава Стецька, голови ЦК СУМ мґра О. Коваля, Світового Українського Визвольного Фронту, Крайових Управ СУМ Канади, Арґентини, Австралії, ЛВУ, СУА, Т-ва Українських Інженерів Америки, НТШ, Шкільної Ради УККА, ОбВУА, УВАН, КУ Б-ва І УД УНА, „Самопомочі" і особисто від довголітнього члена Головної Виховної Ради СУМА проф. Зенона Сагана. Привіти надіслали сенатори Ґріффін, Віліямс, Персі, Губернатор Коннектикат Елля Грасо, конґресмен Віяджі та ін.

Після офіційної частини бенкету відбулась товариська забава.

Другий день З'їзду

В неділю, о год. 8-ій ранку, о. Іван Мак відправив в приміщенні Світлиці Службу Божу в намірені З'їзду, після чого працювали поодинокі комісії. Пленарна, друга сесія розпочалась о год. 11-ій загальною дискусією над звітами Головної Управи, в часі якої були заторкнені різні справи організаційного і виховного порядку. Між іншим відмічено і наголошено справи: таборництва, спад членства, головно в Юнацтві, акції в обороні В. Мороза, мови на таборах, господарства і о с е л ь. На питання і порушені справи в дискусії відповідали голова мґр Є. Гановський і поодинокі референти. Після уділення абсолюторії уступаючій Управі розпочалось звітування комісій. Голови комісій зачитали делеґатам виготовлені комісіями пляни і над кожним пропонованим пляном відбулась основна дискусія.

Відзначення Осередків і осіб

Святочною точкою програми, після звітувань комісій, була церемонія передачі прапору Головної Управи Осередкові ім. 30-го червня в Йонкерсі, відзначуючи тим самим згаданий Осередок за послідовну виховну працю і активність. Досі прапор ГУ СУМА держав у себе Осередок Київ в Детройті. Виструнчені трійки представників обидвох Осередків передали один одному прапор. Від імени Осередку в Йонкерсі прапор перебрав булавний Ігор Зварич, а голова Роман Глушко виголосив слово подяки. Два інші Осередки, ім. Біласа і Данилишина в Бостоні та ім. Євгена Коновальця в Нюарку - Ірвінґтоні, відзначено окремою грамотою. Делеґати стоячи оплескували відзначені Осередки.

Головна Управа відзначила ще поодиноких членів Спілки відзнакою третього ступеня виховника, а саме: мґр Марію Гаврилюк з Чикаґо, Богданну Сидор-Чарторийську з Ню Йорку, Ігора Шперналя з Філядельфії, Ф. Луцишина з Ірвінґтону, Степана Остапчука з Чикаґо, Ярослава Петрика з Пассейку, Т. Олещука з Пассейку і Гончара з Бостону. За розбудову осель СУМА відзначено В. Костика і Д. Багрія; за суспільно - громадську працю — сотн. Лева Футалу, інж. М. Семанишина, М. Фурду і М. Лисака; за корисні праці в користь Спілки — Русинка, В. Познахівського; за культурно-виховну працю — інж. Р. Степазяка, диригента хору „Жайворонки" в Ню Йорку, Олега Ґензу, керівника танцювального ансамблю „Верховинці" П. Потапенка — диригента капелі бандуристок в Детройті, Іванну і сотн. Ю. Кононівих, проф. Зою Маркевич і Марію Кіцюк.

Нові керівні органи СУМА

Після церемонії відзначень, делеґати на пропозицію Номінаційної комісії, обрали нові керівні органи СУМА, в такому складі: Мирослав Шміґель — голова, мґр Іван Кобаса і Геня Кузьмович — заступники голови, Марія Барна — секретар, Зенон Галькович — орг. референт, Роман Зварич — реф. юнацтва, Михайло Фурда—фін. референт, Надя Дякун — пресовий реф., Корнель Василик — культурно-освітній, Ярослав Петрик — фізичного виховання, А. Лозинський — зовнішньої праці, Лев Керечинський — дружинників, Христя Шашкевич — жіночих ланок, мґр Євген Гановський — голова Головної Виховної Ради СУМА, Богданна С, Чарторийська — координатор Батьківських Комітетів, Роман Глушко — господарський; члени Управи: Володимир Костик, М. Бачара, Михайло Шашкевич, Олег Кудрик, Роман Дашавець, мґр Марія Гаврилюк, Ігор Оліяр, Григорій Цебрій, Теодор Чурма і Ігор Шперналь. Координаторами для поодиноких Округ були вибрані: Мирон Луцак — Чикаго, Ірина Потапенко Детройт, Оксана Рощецька — Клівленд, Корнель Василик — Ню Йорк, Тиміш Мельник — Конектикав, Лев Васьків — Пенсильвенія, Михайло Лисак і Леся Балко — Боффало, і Степан Кіра — Ню Джерзі; до Контрольної комісії увійшли: інж. Микола Семанишин — голова, ред. Володимир Левенець, Маріян Стасюк, Мирон Корнага і Анна Бриздун-Болонин; до Товариського Суду: д-р Юліян Куляс, Дмитро Сулима, Теодор Воляник, Володимир Гетьманський і Петро Час. Головну Виховну Раду СУМА покличе до життя Голова.

Після відчитання проєкту резолюцій, мґр Євген Гановський передав новообраному голові Головної Управи СУМА провід і окрему відзнаку, яку має право носити на однострою тільки голова Головної Управи. Новий Голова СУМА прирік З'їздові, що доложить усіх зусиль, щоб постанови Ювілейного З'їзду були виконані. Він просив співпраці усіх, бо успішне переведення запланованого можливе тільки в дружній атмосфері і взаїмній співпраці.

Під час З'їзду була влаштована Василем Харуком виставка сумівських видань, значків, листівок і окремий стіл з виставленими грішми Української Народної Республіки з 1918-21 років.

З'їзд закінчено о год. 5-ій вечора відспіванням пісні „Боже Великий"...

ДЕНЬ СОЛІДАРНОСТИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

молодь роздавали прохожим інформативні летючки.

Коротку Академію відкрив президент ЦПУЕН, мґр Антін Мельник, як відповідальний за організацію акції на терені Мюнхену (і цілої Німеччини). Слово до українського громадянства сказав ректор УВУ, проф. д-р В. Янів, підкресливши у слові, що спротив в Україні вийшов від наших творців-інтелектуалістів, і тому насамперед в обороні мусять і в чужині станути інтелектуалісти: науковці, мистці, письменники, журналісти, — і вони мусять звернутися до інтелектуальних кіл Вільного Світу. Німецьке слово сказав для присутніх гостей голова Галовної Ради Центрального Представництва Української Еміграції у Німеччині, п. Р. Дебрицький, перестерігаючи, що нам треба в боротьбі із совєтським тоталітаризмом лучитися тільки із силами, що беззастережно визнають за Україною та українцями право на незалежність. Секретар ЦПУЕН, мґр В. Леник прочитав проєкт резолюції, які присутні схвалили оплесками. Співом національного гимну закінчено це Свято єдности із Краєм, що було одночасно виявом єдности нашої мюнхенської Громади, коли то не тільки молебень був відслужений соборно отцями двох віровизнань, але й на залі з'явилися члени різних партійно-політичних угрупувань та різних переконань, різних поколінь, різного територіяльного та соціяльного походження.

ТАРЗАН — Ч. 7209 ПЕРШИЙ КАРАВАН

Цей одяг дасть мені змогу свобідніше ходити по Луанді... без перешкод з боку поліції!

Ось! Із світанком з'являється наш перший караван шкір! — Якщо я не помиляюся, то це транспорт шкір!...

Цікаво, чи вони мали б щось проти того, якщо б я подивився... Я це зроблю все одно!